

საქართველოს მთავრობის
დადგენილება N...

2026 წლის

ქ. თბილისი

„სიით განსაზღვრული ზოგიერთი და ახალაღმოცენებადი დაავადებების
ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამებისა და დაავადებაზე თავისუფალი
სტატუსის მინიჭების წესის“ დამტკიცების შესახებ

მუხლი 1. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა
დაცვის კოდექსის 75-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დამტკიცდეს
თანდართული - სიით განსაზღვრული ზოგიერთი და ახალაღმოცენებადი
დაავადებების ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამებისა და დაავადებაზე
თავისუფალი სტატუსის მინიჭების წესი.

მუხლი 2. დადგენილება ამოქმედდეს ?????

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი კობახიძე

სიით განსაზღვრული ზოგიერთი და ახალდმოცენებადი დაავადებების
ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამებისა და დაავადებაზე თავისუფალი
სტატუსის მინიჭების წესი

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მიზანი და რეგულირების სფერო

1. „სიით განსაზღვრული ზოგიერთი და ახალდმოცენებადი დაავადებების ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამებისა და დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების წესი (შემდგომ - წესი) ადგენს ხმელეთის, წყლის და სხვა ცხოველების სიით განსაზღვრული ზოგიერთი და ახალდმოცენებადი დაავადებების ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამებისა და დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

2. ამ წესის მე-3-მე-11 მუხლები ადგენს „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ – მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ახალდმოცენებადი დაავადებების ზედამხედველობასთან და მე-9 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ დაავადებებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, კერძოდ:

ა) ზედამხედველობის დიზაინს, მათ შორის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციას და დიაგნოსტიკურ მეთოდებს;

ბ) დაავადების დადასტურებისათვის და შემთხვევის განმარტებას;

გ) ზედამხედველობის პროგრამებს.

3. ამ წესის მე-12-45-ე მუხლები ადგენს „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის“- მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებში მითითებული ხმელეთის ცხოველების დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

ა) დაავადებების კონტროლის სტრატეგია, ტერიტორია, ცხოველთა პოპულაციები, მიზნები და გამოყენების პერიოდი;

ბ) ბიზნესოპერატორისა და სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს (შემდგომ-სააგენტო) ვალდებულებები;

გ) დაავადებების კონტროლის ზომები საექვო და დადასტურებულ შემთხვევებში.

4. ამ წესის 46-ე-65-ე მუხლები ადგენს „ცხოველთა **ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ**“ - მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებში მითითებული წყლის ცხოველების დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შემდეგთან დაკავშირებით:

ა) დაავადებების კონტროლის სტრატეგია, ტერიტორია, ცხოველთა პოპულაციები, მიზნები და გამოყენების პერიოდი;

ბ) ბიზნესოპერატორებისა და სააგენტოს ვალდებულებები;

გ) დაავადების კონტროლის ზომები საექვო და დადასტურებულ შემთხვევებში.

5. ამ წესის 66-ე-82-ე მუხლები ადგენს დაავადებაზე თავისუფალ სტატუსთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს „ცხოველთა **ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ**“ - მე-9 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ხმელეთის და წყლის ცხოველების ზოგიერთი დაავადებებისთვის, შემდეგთან დაკავშირებით:

ა) ქვეყნისა და ზონების დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დამტკიცების კრიტერიუმები;

ბ) აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტებისთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმები;

გ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შენარჩუნების კრიტერიუმები;

დ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შეჩერება, გაუქმება და აღდგენა.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

ამ წესის მიზნებისათვის გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) **E კატეგორიის დაავადება** - სიით განსაზღვრული დაავადება, რომელიც საჭიროებს ქვეყანაში ზედამხედველობას „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად;

ბ) **ცხოველთა სამიზნე პოპულაცია** - კონკრეტული დაავადების ზედამხედველობის, აღმოფხვრის პროგრამების ან დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დასადგენად სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველთა პოპულაცია, რომელიც იდენტიფიცირებულია სახეობისა და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით;

გ) **ცხოველთა დამატებითი პოპულაცია** - სიით განსაზღვრულ სახეობებს შორის შენახული ან გარეული ცხოველების პოპულაცია, რომლებიც ექვემდებარებიან არჩევით პრევენციულ, ზედამხედველობის და დაავადებათა კონტროლის ზომებს, რომლებიც აუცილებელია ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მისაღწევად ან შესანარჩუნებლად;

დ) **A კატეგორიის დაავადება** - სიით განსაზღვრული დაავადება, რომელიც ჩვეულებრივ არ გვხვდება ქვეყანაში და რომლის აღმოჩენის შემთხვევაშიც ტარდება „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული გადაუდებელი აღმოფხვრის ზომები;

ე) **B კატეგორიის დაავადება** - სიით განსაზღვრული დაავადება, რომელიც უნდა იყოს კონტროლირებადი მთელი ქვეყნის მასშტაბით მისი აღმოფხვრის მიზნით „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად;

ვ) **C კატეგორიის დაავადება** - ქვეყნის ზოგიერთ რეგიონში სიით განსაზღვრული აქტუალური დაავადება რომლის მიმართ საჭიროა ზომების მიღება, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მისი გავრცელება დაავადებაზე ოფიციალურად თავისუფალ ან სიით განსაზღვრულ მოცემულ დაავადებაზე აღმოფხვრის პროგრამის მქონე რეგიონში „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-9 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად;

ზ) **მსხვილფეხა საქონელი ან მსხვილფეხა საქონლის სახეობის ცხოველი** - ჩლიქოსნების სახეობის ცხოველები, რომლებიც მიეკუთვნება Bison, Bos (მათ შორის Bos, Bibos, Novibos, Poephagus ქვეგვარებს) და Bubalus (მათ შორის Anoa ქვეგვარს) და ამ სახეობების შეჯვარების შედეგად მიღებულ შთამომავლობას;

თ) **ცხვარი ან ცხვრის სახეობის ცხოველი** - Ovis გვარს მიკუთვნებული ჩლიქოსნების სახეობის ცხოველი და ამ სახეობების შეჯვარების შედეგად მიღებული შთამომავლობა;

ი) **თხა ან თხის სახეობის ცხოველი** - Capra გვარს მიკუთვნებული ჩლიქოსნების ფშთამომავლობა;

კ) **სანაშენე ფრინველი** - საინკუბაციო კვერცხის წარმოებისთვის განკუთვნილი 72 საათის ან მეტი ასაკის ფრინველი;

ლ) **ყოველწლიური შემთხვევითი ზედამხედველობა** - ზედამხედველობა, რომელიც მოიცავს ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის სულ მცირე ერთ გამოკვლევას წლის განმავლობაში და რომლის ფარგლებში შესამოწმებელი ერთეულების შესარჩევად გამოიყენება ალბათობაზე დაფუძნებული შერჩევის (probability-based sampling) მეთოდები;

მ) **ღორი ან ღორის სახეობის ცხოველი** - Suidae ოჯახს მიკუთვნებული ჩლიქოსნების სახეობის ცხოველი, რომელიც განსაზღვრულია „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის

დამტკიცების შესახებ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების **დანართი N3**
„ჩლიქოსნების სახეობები“;

ნ) **სატრანსპორტო საშუალება** - საგზაო ან სარკინიგზო სატრანსპორტო საშუალებები, გემები და საჰაერო ხომალდები;

ო) **ძაღლი** - *Canis lupus* სახეობის ცხოველი;

პ) **კატა** - *Felis silvestris* სახეობის ცხოველი;

ჟ) **ქრცვინი** - *Mustela putorius furo* სახეობის ცხოველი;

რ) **BTV-გან სეზონურად თავისუფალი ზონა** - ქვეყნის მთელი ტერიტორია ან მისი ზონა, სადაც სააგენტომ დაადგინა ბლუთანგის ვირუსით (სეროტიპი 1-24) ინფექციისგან დროებითი თავისუფალი სტატუსი („BTV-ით ინფექცია“) ამ წესის მე-40 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ვექტორებისგან თავისუფალი პერიოდისა და სიით განსაზღვრული ცხოველების სახეობებში დაავადების არარსებობის დადასტურების საფუძველზე;

ს) **ვექტორებისგან დაცული საწარმო** - საწარმოს ნაწილი ან მთლიანი საწარმო, რომელიც დაცულია *Culicoides*-ის თავდასხმებისგან შესაბამისი ფიზიკური და მართვის საშუალებებით, სააგენტოს მიერ ამ წესის 44-ე მუხლის შესაბამისად მინიჭებული ვექტორებისგან დაცული საწარმოს სტატუსით;

ტ) **აკვაკულტურის გემი-ტანკერი** - აკვაკულტურის ინდუსტრიის მიერ გამოყენებული გემი, რომელსაც აქვს ტანკერი ან ავზი ცოცხალი თევზის წყალში შესანახად და ტრანსპორტირებისთვის;

უ) **სანაცია** - დაავადებათა მართვის მიზნით ოპერაცია, როდესაც საწარმო იცლება სიით განსაზღვრული სახეობების აკვაკულტურის ცხოველებისგან და, სადაც შესაძლებელია, წყლისგანაც;

ფ) შესაბამისობის პერიოდი - დრო, ვიდრე სააგენტო წარადგენს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მისაღებად განაცხადს;

ქ) სიით განუსაზღვრელი სახეობა - სიით განსაზღვრული ზოგიერთი დაავადების პრევენციის და კონტროლის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების– დანართში N16-ით „სიით განსაზღვრული სახეობები“ კონკრეტული დაავადებისთვის განუსაზღვრელი ცხოველთა სახეობა ან ცხოველთა სახეობების ჯგუფი;

ღ) გუნდი - ერთი და იგივე ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე ყველა ფრინველი ან ჩაკეტილ სივრცეში მყოფი ფრინველი, რომელიც ინახება ერთსა და იმავე შენობაში ან ერთ შემოღობილ სივრცეში და წარმოადგენს ერთ ეპიდემიოლოგიურ ერთეულს; შენობაში შენახვის შემთხვევაში მოიცავს ერთსა და იმავე საჰაერო სივრცის გამზიარებელ ყველა ფრინველს;

ყ) DIVA (დაინფიცირებული და ვაქცინირებული ცხოველების დიფერენცირება) ვაქცინაცია - ვაქცინაცია ვაქცინების გამოყენებით, რომელიც შესაძლებელს ხდის დაინფიცირებული ცხოველების გამოვლენას ვაქცინირებულ პოპულაციაში შესაბამისი სეროლოგიური დიაგნოსტიკური მეთოდებით;

შ) DIVA ვაქცინირებული ცხოველი - DIVA ვაქცინაციის ფარგლებში ვაქცინირებული ცხოველი;

ჩ) ავტორიზებული გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის საწარმო - „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების შესაბამისად ავტორიზებული სპერმის შემგროვებელი ცენტრი, ემბრიონის შემგროვებელი ჯგუფი, ემბრიონის წარმოების ჯგუფი, გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის გადამამუშავებელი საწარმო ან შემნახველი ცენტრი;

ც) სპერმა - ცხოველის ან ცხოველების ეაკულატი, შეუცვლელ მდგომარეობაში, მომზადებული ან განზავებული;

მ) **ოოციტი** - ოოტიდოგენეზის ჰაპლოიდური ეტაპები, მათ შორის მეორადი ოოციტები და კვერცხუჯრედები;

წ) **ემბრიონი** - ცხოველის განვითარების საწყისი ეტაპი, სანამ ის შეიძლება გადაეცეს მიმღებ დედალს;

ჭ) **ვექტორებისგან თავისუფალი პერიოდი** - განსაზღვრულ ტერიტორიაზე ამ წესის დანართი N5-ის „ქვეყნის ან ზონის დონეზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისა და შენარჩუნების სპეციფიკური მოთხოვნები“ II ნაწილის პირველი თავის მე-5 მუხლის შესაბამისად განსაზღვრული პერიოდი, როდესაც არ აქტიურობს Culicoides;

ხ) **მეთაფლია ფუტკარი** - Apis mellifera-ს სახეობის ცხოველები;

თავი II

ზედამხედველობა, აღმოფხვრის პროგრამები, დაავადებაზე თავისუფალი

სტატუსი

მუხლი 3. ზედამხედველობის დიზაინი

1. სააგენტო ხმელეთის ცხოველებისა და სხვა ცხოველების სიით განსაზღვრული და ახალადმოცნებადი დაავადებებისთვის შეიმუშავებს ზედამხედველობის დიზაინს, შემდეგის გათვალისწინებით:

ა) ზედამხედველობის ზოგადი მოთხოვნები, რომლებიც ეფუძნება:

ა.ა) „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის **დამტკიცების შესახებ**“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-18 მუხლით განსაზღვრულ შეტყობინებას;

ა.ბ) სიკვდილიანობის გაზრდილ და საშიში დაავადებების სხვა ნიშნების ან გაურკვეველი მიზეზებით წარმოების მაჩვენებლების მნიშვნელოვნად შემცირების შესაბამის ვეტერინარულ მოკვლევას;

ა.გ) სააგენტოს მიერ E კატეგორიის დაავადებაზე ეჭვის შემთხვევაში ან, შესაბამის შემთხვევაში, ახალდმოცენებადი დაავადების შემთხვევაში, ჩატარებულ მოკვლევას;

ა.დ) ამ წესის მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის ზედამხედველობას;

ა.ე) ამ წესის მე-7 მუხლით გათვალისწინებული სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის შედეგებს;

ბ) ზედამხედველობის სპეციფიკური მოთხოვნები:

ბ.ა) ზედამხედველობის პროგრამაში;

ბ.ბ) როგორც სავალდებულო ან არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამების ნაწილი;

ბ.გ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დემონსტრირებისა და შენარჩუნებისთვის;

ბ.დ) როგორც დაავადებათა კონტროლის ღონისძიებების ნაწილი;

ბ.ე) ზოგიერთი საწარმოს ავტორიზაციის/ალიარების კონტექსტში;

ბ.ვ) ხმელეთის ცხოველების ქვეყანაში გადაადგილებისთვის ან მათი ქვეყანაში შემოსვლისთვის.

2. სააგენტო აკვაკულტურის ცხოველების სიით განსაზღვრული და ახალდმოცენებადი დაავადებებისთვის შეიმუშავებს ზედამხედველობის დიზაინს, შემდეგის გათვალისწინებით:

ა) ზედამხედველობის ზოგადი მოთხოვნები, რომლებიც ეფუძნება:

ა.ა) „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-18 მუხლით განსაზღვრულ შეტყობინებას;

ა.ბ) სიკვდილიანობის გაზრდილ და საშიში დაავადებების სხვა ნიშნების ან გაურკვეველი მიზეზებით წარმოების მაჩვენებლების მნიშვნელოვნად შემცირების შესაბამის ვეტერინარულ მოკვლევას;

ა.გ) სააგენტოს მიერ E კატეგორიის დაავადებაზე ეჭვის შემთხვევაში ან, შესაბამის შემთხვევაში, ახალდმოცენებადი დაავადების შემთხვევაში, ჩატარებულ მოკვლევას;

ა.დ) ამ წესის მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის ზედამხედველობას;

ა.ე) ამ წესის მე-7 მუხლით გათვალისწინებული სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის შედეგებს;

ა.ვ) დაავადებების კონტროლის ღონისძიებებს;

ბ) ზედამხედველობის სპეციფიკური მოთხოვნები:

ბ.ა) როგორც ამ წესის დანართი N6-ის „წყლის ცხოველების დაავადებებთან დაკავშირებული სპეციფიკური მოთხოვნები“ I ნაწილის პირველი მუხლით განსაზღვრული რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის სქემის ნაწილი, რაც მოიცავს რისკის რეიტინგს და ამ წესის დანართი N6-ის I ნაწილის მე-2 და მე-3 მუხლებით განსაზღვრულ ცხოველთა ჯანმრთელობის რეგულარულ შემოწმებას/ვიზიტებს;

ბ.ბ) როგორც ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის პირველი-მე-6 თავებით გათვალისწინებული აღმოფხვრის პროგრამების ნაწილი;

ბ.გ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დემონსტრირებისა და შენარჩუნებისთვის;

ბ.დ) ამ წესის დანართი N6-ის III ნაწილის პირველი-მე-6 თავებით გათვალისწინებული ზედამხედველობის პროგრამების შესაბამისად იმის დემონსტრირებისთვის, რომ საწარმოები, რომლებიც არ მონაწილეობენ ამ პუნქტის „ბ.ბ“ ქვეპუნქტში მითითებულ აღმოფხვრის პროგრამაში ან რომლებმაც ვერ მიიღეს ამ

პუნქტის „ბ.გ“ ქვეპუნქტში მითითებული დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი, არ არიან დაინფიცირებულები;

ბ.ე) წყლის ცხოველების ქვეყანაში გადაადგილებისთვის ან მათი საქართველოში შემოსვლისთვის.

მუხლი 4. ცხოველთა სამიზნე პოპულაცია

1. სააგენტო განსაზღვრავს ამ წესის მე-3 მუხლში მითითებული ზედამხედველობისთვის შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციას სიით განსაზღვრული თითოეული დაავადებისთვის და, შესაბამის შემთხვევაში, თითოეული ახალაღმოცენებადი დაავადებისთვის და მოიცავს:

ა) სიით განსაზღვრულ შენახულ სახეობებს;

ბ) სიით განსაზღვრული სახეობების გარეულ ცხოველებს, თუ:

ბ.ა) ისინი ექვემდებარებიან ზედამხედველობის პროგრამას, ან სავალდებულო ან არჩევით აღმოფხვრის პროგრამას ან დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების ან შენარჩუნებისთვის აუცილებელ ზედამხედველობას;

ბ.ბ) სააგენტო მიიჩნევს, რომ ისინი წარმოადგენენ რისკს, რომელმაც შეიძლება გააუარესოს სხვა სახეობების ჯანმრთელობის სტატუსი ქვეყანაში, ზონაში ან კომპარტმენტში; ან

ბ.გ) ზედამხედველობა აუცილებელია ცხოველთა ჯანმრთელობის მოთხოვნების შესაფასებლად ქვეყანაში შემოსვლის ან ქვეყნის ფარგლებში გადაადგილებისთვის.

2. თუ სააგენტო მიიჩნევს, რომ სიით განუსაზღვრელი სახეობების გარეული ან შენახული ცხოველები საფრთხეს წარმოადგენენ ცხოველთა და ადამიანის ჯანმრთელობისთვის მან უნდა შეიტანოს ისინი სიით განსაზღვრული შესაბამისი დაავადების სამიზნე ცხოველთა პოპულაციაში.

მუხლი 5. ზოგიერთი ხმელეთის ცხოველების გამორიცხვა ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან

1. ამ წესის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს დაავადების ზედამხედველობისთვის შეუძლია შეზღუდოს ცხოველთა სამიზნე პოპულაცია (გარდა A კატეგორიის დაავადებისთვის) სიით განსაზღვრული შენახული სახეობების ცხოველთა კატეგორიები, რომლებიც ექვემდებარება მოცემული დაავადებისთვის:

ა) ზედამხედველობის პროგრამებს;

ბ) სავალდებულო ან არჩევით აღმოფხვრის პროგრამებს ან ზედამხედველობას, რომელიც აუცილებელია დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების ან შენარჩუნებისთვის; ან

გ) ზედამხედველობაზე დაფუძნებულ ცხოველთა ჯანმრთელობის მოთხოვნებს ქვეყანაში გადაადგილებისთვის ან საქართველოში შემოსვლისთვის.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული შენახულ ცხოველთა კატეგორიები შეიძლება დაეფუძნოს ცხოველების ასაკს, მათ სქესს, ადგილმდებარეობასა და წარმოების ტიპს.

მუხლი 6. დიაგნოსტიკური მეთოდები

1. სააგენტომ უნდა უზრუნველყოს ნიმუშების შეგროვება, მეთოდები, დიაგნოსტიკური მეთოდების ვალიდაცია და ინტერპრეტაცია ზედამხედველობის მიზნებისთვის შეესაბამებოდეს:

ა) საქართველოს კანონმდებლობას და ევროკავშირის საცნობარო ლაბორატორიების (EURL) და კომისიის ვებსაიტებზე განთავსებულ შესაბამის დეტალებსა და ინსტრუქციებს;

ბ) კანონმდებლობით განუსაზღვრელ შემთხვევაში ამ მუხლის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებულ დეტალურ წესებთან და სახელმძღვანელოებთან ერთად, „ცხოველთა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WOAH) ხმელეთის ცხოველების დიაგნოსტიკური ტესტებისა და ვაქცინების სახელმძღვანელოს („ხმელეთის სახელმძღვანელო“ ბოლო შესწორებებით)“ ან „WOAH-ის წყლის ცხოველების დიაგნოსტიკური ტესტების სახელმძღვანელოს“ („წყლის სახელმძღვანელო“ ბოლო შესწორებებით) ნიმუშების აღების, დიაგნოსტიკური მეთოდების, მათი ვალიდაციისა და ინტერპრეტაციის ნაწილში;

გ) თუ ამ პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით არ არის გათვალისწინებული, „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის განხორციელების წესების დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის 2025 წლის 29 იანვრის N24 დადგენილებით დამტკიცებული „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის განხორციელების წესების“ 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტითა და მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ მეთოდებს.

2. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისა და შენარჩუნების დიაგნოსტიკური მეთოდები განსაზღვრულია:

ა) ამ წესის დანართი N3-ის „ხმელეთის ცხოველების ზოგიერთ დაავადებებზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისა და შენარჩუნებისთვის დიაგნოსტიკური მეთოდები“ პირველ მუხლში *Brucella abortus*, *B. melitensis* და *B. suis* ინფექციისთვის;

ბ) ამ წესის დანართ N3-ის მე-2 მუხლში *Mycobacterium tuberculosis complex*-ით (*Mycobacterium bovis*, *M. caprae* და *M. tuberculosis*) (MTBC) ინფექციისთვის;

გ) ამ წესის დანართ N3-ის მე-3 მუხლში მსხვილფეხა საქონლის ენზოოტიური ლეიკოზისთვის (EBL);

დ) ამ წესის დანართ N3-ის მე-4 მუხლში მსხვილფეხა საქონლის ინფექციური რინოტრაქეიტის/ინფექციური პუსტულოზური ვულვოვაგინიტისთვის (IBR/IPV);

ე) ამ წესის დანართ N3-ის მე-5 მუხლში აუესკის დაავადების ვირუსის (ADV) ინფექციისთვის;

ვ) ამ წესის დანართ N3-ის მე-6 მუხლში მსხვილფეხა საქონლის ვირუსული დიარეისთვის (BVD);

ზ) ამ წესის დანართ N6-ის მეორე ნაწილის პირველი თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში ვირუსული ჰემორაგიული სეპტიცემიისთვის (VHS);

თ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში სისხლმზადი ქსოვილის ინფექციური ნეკროზისთვის (IHN);

ი) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში HPR - ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ორაგულის ინფექციური ანემიისთვის (HPR- ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV);

კ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-3 თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში *Marteilia refringens*-ის ინფექციისთვის;

ლ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-4 თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში *Bonamia exitiosa*-ს ინფექციისთვის;

მ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-5 თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში *Bonamia ostreae*-ს ინფექციისთვის;

ნ) ამ წესის დანართი N6-ი II ნაწილის მე-6 თავის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში თეთრი ლაქის სინდრომის ვირუსის (WSSV) ინფექციისთვის.

მუხლი 7. სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის წვლილი ცხოველთა ჯანმრთელობის ზედამხედველობაში

1. სააგენტო, შესაბამის შემთხვევაში, ამ წესის მე-3 მუხლში მითითებული ზედამხედველობის დიზაინში ითვალისწინებს „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის განხორციელების წესების დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის 2025 წლის 29 იანვრის N24 დადგენილებით დამტკიცებული „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის განხორციელების წესების“ მე-2 მუხლით განსაზღვრული სახელმწიფო კონტროლისა და სხვა ოფიციალური საქმიანობის შედეგებს. ეს სახელმწიფო კონტროლი და სხვა ოფიციალური საქმიანობა მოიცავს:

ა) დაკვლამდე და დაკვლის შემდგომ შემოწმებას;

ბ) სასაზღვრო ინსპექციის პუნქტებში კონტროლს;

გ) სახელმწიფო კონტროლს და სხვა ოფიციალურ საქმიანობას ბაზრებსა და შემკრებ ოპერაციებში;

დ) სახელმწიფო კონტროლს და სხვა ოფიციალურ საქმიანობას ცოცხალი ცხოველების ტრანსპორტირების დროს;

ე) საზოგადოებრივ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ ინსპექტირებას და ნიმუშების აღებას საწარმოებში;

ვ) ნებისმიერ სხვა სახელმწიფო კონტროლს, რომლის დროსაც ხდება საწარმოების, ცხოველების ან ნიმუშების ინსპექტირება/შემოწმება ან გამოკვლევა.

2. როდესაც სააგენტოს ეჭვი აქვს სიით განსაზღვრულ დაავადებაზე ან ახალადმოცენებად დაავადებაზე ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სახელმწიფო კონტროლის ან სხვა ოფიციალური საქმიანობის ფარგლებში, ის უზრუნველყოფს ყველა შესაბამისი ორგანოს ინფორმირებას. ეს უნდა გაკეთდეს:

ა) დაუყოვნებლივ A კატეგორიის დაავადების ან ახალადმოცენებადი დაავადების შემთხვევაში;

ბ) სხვა დაავადებების შემთხვევაში, გაჭიანურების გარეშე.

მუხლი 8. სიით განსაზღვრული, გარდა A კატეგორიის, დაავადებებისა და ზოგიერთი ახალადმოცენებადი დაავადებების ოფიციალური დადასტურების კრიტერიუმები და შემდგომი აფეთქებების დადასტურება

1. სააგენტო სიით განსაზღვრულ ან ახალადმოცენებად დაავადებებზე, გარდა A კატეგორიის დაავადებისა, ეჭვის შემთხვევაში ატარებს მოკვლევას ამ დაავადების არსებობის დასადასტურებლად ან გამოსარიცხად, როდესაც:

ა) საჭიროა ქვეყნის, ზონის ან მისი კომპარტმენტის ჯანმრთელობის სტატუსის დადგენა; ან

ბ) საჭიროა დაავადების წარმოშობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის შეგროვება:

ბ.ა) ცხოველების ან ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის ზომების განსახორციელებლად;

ბ.ბ) ცხოველების ან პროდუქტების გადაადგილებისთვის ცხოველთა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მოთხოვნების განსახორციელებლად; ან

ბ.გ) ზედამხედველობის პროგრამაში დადგენილი მოთხოვნების შესასრულებლად.

2. სააგენტო ადასტურებს ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ ნებისმიერი დაავადების აფეთქებას, როდესაც ის ცხოველს ან ცხოველთა ჯგუფს აკლასიფიცირებს ამ წესის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ამ დაავადებების დადასტურებულ შემთხვევად.

მუხლი 9. შემთხვევის განმარტება

1. სააგენტო ცხოველს ან ცხოველთა ჯგუფს აკლასიფიცირებს, როგორც სიით განსაზღვრული დაავადების ან ახალაღმოცენებადი დაავადების საეჭვო შემთხვევას, როდესაც:

ა) კლინიკური, სიკვდილის შემდგომი ან ლაბორატორიული გამოკვლევებით დგინდება, რომ კლინიკური ნიშანი/ნიშნები, სიკვდილის შემდგომი დაზიანება/დაზიანებები ან ჰისტოლოგიური მონაცემები მიუთითებს ამ დაავადებაზე;

ბ) დიაგნოსტიკური მეთოდის შედეგ(ებ)ი მიუთითებს დაავადების სავარაუდო არსებობაზე ცხოველის ან ცხოველთა ჯგუფის ნიმუშში; ან

გ) დადგენილია ეპიდემიოლოგიური კავშირი დადასტურებულ შემთხვევასთან.

2. სააგენტო ცხოველს ან ცხოველთა ჯგუფს აკლასიფიცირებს, როგორც სიით განსაზღვრული დაავადების ან ახალაღმოცენებადი დაავადების დადასტურებულ შემთხვევას, როდესაც:

ა) დაავადების გამომწვევი აგენტი, სავაქცინო შტამის გარდა, გამოყოფილია ცხოველის ან ცხოველთა ჯგუფის ნიმუშიდან;

ბ) ცხოველის ან ცხოველთა ჯგუფის ნიმუშში, რომელიც ავლენს დაავადების შესაბამის კლინიკურ ნიშნებს ან ეპიდემიოლოგიურ კავშირს საეჭვო ან დადასტურებულ

შემთხვევასთან, გამოვლინდა დაავადების აგენტის მიმართ ისეთი სპეციფიკური ანტიგენი ან ნუკლეინის მჟავა, რომელიც არ არის ვაქცინაციის შედეგი; ან

გ) არაპირდაპირი დიაგნოსტიკური მეთოდის დადებითი შედეგი მიღებულია ცხოველის ან ცხოველთა ჯგუფის ნიმუშიდან, რომელიც ავლენს დაავადების შესაბამის კლინიკურ ნიშნებს ან ეპიდემიოლოგიურ კავშირს საექვო ან დადასტურებულ შემთხვევასთან.

3. სიით განსაზღვრული დაავადებების საექვო შემთხვევის და დადასტურებული შემთხვევის დაავადების სპეციფიკური განმარტებები მოცემულია ხმელეთის ცხოველებისთვის ამ წესის დანართში N1 - „**ხმელეთის ცხოველების დაავადების შემთხვევის სპეციფიური განმარტება**“, ხოლო წყლის ცხოველებისთვის - ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის პირველი-მე-6 თავების მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტში.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული დაავადების სპეციფიკური განმარტებ(ებ)ის არარსებობის შემთხვევაში, სიით განსაზღვრული და, შესაბამის შემთხვევაში, ახალადმოცენებადი დაავადებების საექვო და დადასტურებული შემთხვევების განმარტებების დასადგენად გამოიყენება ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში მოცემული კრიტერიუმები.

მუხლი 10. ზედამხედველობის პროგრამების კრიტერიუმები და შინაარსი

1. E კატეგორიის დაავადება ექვემდებარება ზედამხედველობის პროგრამას „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის **დამტკიცების შესახებ**“ საქართველოს მთავრობის **დადგენილების** 25-ე მუხლის შესაბამისად, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ კრიტერიუმებს:

ა) წარმოადგენს განსაკუთრებულ საფრთხეს ცხოველთა და შესაძლოა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის, ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე, რასაც შეიძლება სერიოზული

ეკონომიკურ შედეგები მოჰყვეს ფერმერული საზოგადოებისა და ფართო ეკონომიკისთვის;

ბ) დაავადების პროფილის ევოლუციის მიმართ მოწყვლადია, კერძოდ, ადამიანის ჯანმრთელობისა და ცხოველთა ჯანმრთელობის რისკის თვალსაზრისით;

გ) დაინფიცირებული გარეული ცხოველები წარმოადგენენ განსაკუთრებულ საფრთხეს დაავადების შემოჭრა/შემოტანისთვის ქვეყანაში ან ქვეყნის ნაწილში;

2. მნიშვნელოვანია, ზედამხედველობის გზით, დაავადების ცირკულაციის ევოლუციისა და დაავადების გამომწვევი აგენტის მახასიათებლების შესახებ რეგულარულად განახლებული ინფორმაციის მიღება, რათა შეფასდეს ეს რისკები და შესაბამისად იქნას ადაპტირებული რისკის შემამცირებელი ზომები.

3. სააგენტო ახორციელებს ზედამხედველობის პროგრამებს შესაბამისი დაავადებისთვის, ამ წესის დანართი N2-ით „**ზედამხედველობის პროგრამა - ფრინველის გრიპის ზედამხედველობა ცხოველებში**“ განსაზღვრულის შესაბამისად.

მუხლი 11. ზედამხედველობის პროგრამების წარდგენა და ანგარიშგებაში შემავალი ინფორმაცია

1. სააგენტომ ზედამხედველობის პროგრამის წარდგენისას, უნდა მიუთითოს სულ მცირე შემდეგი:

ა) დაავადების ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის აღწერა პროგრამის განხორციელების დაწყების თარიღამდე და მონაცემები დაავადების ეპიდემიოლოგიური ევოლუციის შესახებ;

ბ) ცხოველთა სამიზნე პოპულაცია, პროგრამის ეპიდემიოლოგიური ერთეულები და ზონები;

გ) სააგენტოს სტრუქტურული ერთეულები, პროგრამის განხორციელების ზედამხედველობა, პროგრამის განხორციელების დროს გამოსაყენებელი სახელმწიფო კონტროლის მექანიზმი და ყველა შესაბამისი ბიზნესოპერატორის, ცხოველთა ჯანმრთელობის სპეციალისტის, ვეტერინარის, ცხოველთა ჯანმრთელობის ლაბორატორიების და სხვა დაინტერესებული ფიზიკური ან იურიდიული პირების როლი;

დ) პროგრამის განხორციელების გეოგრაფიული და ადმინისტრაციული ტერიტორიების აღწერა და დემარკაცია;

ე) პროგრამის პროგრესის გასაზომი ინდიკატორები;

ვ) გამოყენებული დიაგნოსტიკური მეთოდები, ტესტირებული ნიმუშების რაოდენობა, ტესტირების სიხშირე და ნიმუშების აღების სქემა;

ზ) რისკზე დაფუძნებული მიზნობრივი ზედამხედველობის დიზაინის შესაქმნელად გასათვალისწინებელი რისკ-ფაქტორები.

2. სააგენტომ ზედამხედველობის პროგრამის შესახებ ანგარიშგებისას, უნდა წარადგინოს სულ მცირე შემდეგი:

ა) განხორციელებული ღონისძიებების აღწერა და მიღებული შედეგები, რომლებიც ეფუძნება ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტსა და „დ“-„ვ“ ქვეპუნქტებში მითითებულ ინფორმაციაზე;

ბ) დაავადების ეპიდემიოლოგიური ევოლუციის შემდგომი დაკვირვების შედეგები საექვო ან დადასტურებული შემთხვევის შემთხვევაში.

მუხლი 12. ხმელეთის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის კონტროლის სტრატეგია

1. სააგენტომ B კატეგორიის დაავადების სავალდებულო აღმოფხვრის პროგრამის ან C კატეგორიის ხმელეთის ცხოველების დაავადების არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამის შემუშავებისას, პროგრამები უნდა დააფუძნოს დაავადებათა კონტროლის სტრატეგიაზე, რომელიც თითოეული დაავადებისთვის მოიცავს:

ა) ამ წესის მე-13 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიასა და ცხოველთა პოპულაციას;

ბ) ამ წესის მე-15 მუხლით გათვალისწინებული აღმოფხვრის პროგრამის ხანგრძლივობას, მათ შორის ამ წესის მე-14 მუხლით გათვალისწინებულ მის საბოლოო და შუალედურ მიზნებს;

გ) დაავადებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ მოთხოვნებს, რომლებიც დადგენილია:

გ.ა) ამ წესის მე-16-31-ე მუხლებში *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციისთვის, MTBC-ით, EBL-ით, IBR/IPV-ით ინფექციისთვის, ADV-ით და BVD-ით ინფექციისთვის;

გ.ბ) ამ წესის 32-ე-36-ე მუხლებში ცოფის ვირუსით (RABV) დაინფიცირებისას;

გ.გ) ამ წესის 37-ე-45-ე მუხლებში BTV დაინფიცირებისას.

2. სააგენტოს შეუძლია აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართოს კოორდინირებული ზომები მის საერთო სახმელეთო ან სანაპირო საზღვარზე სხვა ქვეყნებთან, რათა უზრუნველყოს პროგრამის მიზნების მიღწევა და შედეგების შენარჩუნება.

3. თუ ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული კოორდინაცია არ არის დადგენილი, სააგენტო, თუ შესაძლებელია, აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართავს რისკის ეფექტურ შემამცირებელ ზომებს, მათ შორის გაძლიერებულ ზედამხედველობას.

მუხლი 13. ხმელეთის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამების ტერიტორიული მასშტაბი და ცხოველთა პოპულაციები

1. სააგენტო განსაზღვრავს აღმოფხვრის პროგრამის მასშტაბს, მათ შორის:

ა) დასაფარ ტერიტორიას;

ბ) ცხოველთა სამიზნე პოპულაციას და, საჭიროების შემთხვევაში, ცხოველთა დამატებით პოპულაციებს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული აღმოფხვრის პროგრამით დაფარული ტერიტორიაა:

ა) ქვეყნის მთელი ტერიტორია; ან

ბ) ერთი ან რამდენიმე ზონა, იმ პირობით, რომ თითოეული ზონა შეესაბამება არანაკლებ 2 000 კმ² ადმინისტრაციულ ერთეულს.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია განსაზღვროს 2 000 კმ²-ზე ნაკლები ზონები, შემდეგი პირობების გათვალისწინებით:

ა) მინიმალური ფართობი, რომელიც მნიშვნელოვნად არ არის 2 000 კმ²-ზე ნაკლები; ან

ბ) დაავადების პროფილისთვის შესაბამისი ბუნებრივი ბარიერების არსებობა.

მუხლი 14. ხმელეთის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამების საბოლოო და შუალედური მიზნები

1. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში უთითებს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ საბოლოო მიზნებს, რომლებიც მოიცავს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისთვის ამ წესის 72-ე მუხლით განსაზღვრულ ყველა სპეციფიკურ მოთხოვნას.

2. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში უთითებს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ შუალედურ წლიურ ან მრავალწლიან მიზნებს, რათა ასახოს საბოლოო მიზნების მიღწეული პროგრესი. შუალედური მიზნები მოიცავს:

ა) ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული დაავადების ყველა სპეციფიკურ მოთხოვნას;

ბ) საჭიროების შემთხვევაში, დამატებით მოთხოვნებს, რომლებიც არ შედის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებში აღმოფხვრისკენ მიმავალი პროგრესის შესაფასებლად.

მუხლი 15. ხმელეთის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამების გამოყენების პერიოდი

1. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში უთითებს გამოყენების პერიოდს, საწყისი სიტუაციისა და ამ წესის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებული შუალედური მიზნების გათვალისწინებით.

2. C კატეგორიის დაავადებების შემთხვევაში, აღმოფხვრის პროგრამის გამოყენების პერიოდი არ უნდა აღემატებოდეს 6 წელს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (შემდგომ-სამინისტრო) მიერ მისი თავდაპირველი დამტკიცების დღიდან, „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების 26-ე მუხლის შესაბამისად. სათანადოდ დასაბუთებულ შემთხვევებში, სამინისტროს შეუძლია, მოთხოვნის საფუძველზე, გააგრძელოს აღმოფხვრის პროგრამის გამოყენების ვადა დამატებით 6 წლით.

თავი III

**ხმელეთის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის
პროგრამების ფარგლებში საწარმოს დონეზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის
მინიჭების მოთხოვნები**

მუხლი 16. დაავადებათა კონტროლის სტრატეგია საწარმოს დონეზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისთვის

1. სააგენტო შეიმუშავებს აღმოფხვრის პროგრამაში დაავადებათა კონტროლის სტრატეგიას საწარმოში შენახული ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის მიმართ ხმელეთის ცხოველების შემდეგი დაავადებებისთვის:

ა) *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექცია;

ბ) MTBC-ით ინფექცია;

გ) EBL;

დ) IBR/IPV;

ე) ADV-ით ინფექცია;

ვ) BVD.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტით გათვალისწინებული აღმოფხვრის პროგრამებში დაავადებათა კონტროლის სტრატეგიები ეფუძნება:

ა) ამ წესის მე-18-31-ე მუხლებით გათვალისწინებული დაავადების სპეციფიკური ზომების განხორციელებას, სანამ ყველა შესაბამისი საწარმო არ მიაღწევს დაავადებაზე თავისუფალ სტატუსს;

ბ) სააგენტოს მიერ ყველა შესაბამისი საწარმოსთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებას, შეჩერებას და გაუქმებას;

გ) ბიოუსაფრთხოების და რისკის შემამცირებელი სხვა ზომების განხორციელებას;

დ) ვაქცინაციის პროგრამების არჩევით განხორციელებას.

მუხლი 17. ზოგიერთი დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამებისთვის განკუთვნილი ცხოველთა სამიზნე და დამატებითი პოპულაციები

1. სააგენტო სავალდებულო აღმოფხვრის პროგრამას გამოიყენებს ცხოველთა შემდეგი სამიზნე პოპულაციებისთვის:

ა) *Brucella abortus*-ის, *B. melitensis*-ის და *B. suis*-ის ინფექციისთვის - მსხვილფეხა საქონელი, ცხვარი და თხა;

ბ) MTBC-ის ინფექციისთვის - მსხვილფეხა საქონელი.

2. სააგენტო არჩევით აღმოფხვრის პროგრამას გამოიყენებს ცხოველთა შემდეგი სამიზნე პოპულაციებისთვის:

ა) EBL-ისთვის - მსხვილფეხა საქონელი;

ბ) IBR/IPV-სთვის - მსხვილფეხა საქონელი;

გ) ADV-ით ინფექციისთვის - ღორი;

დ) BVD-სთვის - მსხვილფეხა საქონელი.

3. სააგენტო ცხოველთა დამატებით პოპულაციებს ჩართავს, თუ მიიჩნევს, რომ ასეთი ცხოველები მნიშვნელოვან საფრთხეს უქმნიან ამ მუხლის პირველ ან მე-2 პუნქტებში მითითებულ ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს.

მუხლი 18. ბიზნესოპერატორის ვალდებულებები ზოგიერთი დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამებთან დაკავშირებით

1. იმ საწარმოს (გარდა სასაკლაოსი) ბიზნესოპერატორმა, სადაც ინახება ამ წესის მე-17 მუხლში მითითებული სამიზნე პოპულაციების ცხოველები, საწარმომ დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მისაღებად და შესანარჩუნებლად უნდა დაიცვას შემდეგი ზოგადი და დაავადებასთან დაკავშირებული სპეციფიკური მოთხოვნები:

ა) ზოგადი მოთხოვნები:

ა.ა) სააგენტოს მიერ ამ წესის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ცხოველთა სამიზნე და დამატებითი პოპულაციების ზედამხედველობა შესაბამისი დაავადებისთვის;

ა.ბ) ცხოველთა სამიზნე პოპულაციებიდან ცხოველების გადაადგილების შემთხვევაში, იმის უზრუნველყოფა, რომ საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსი არ დაზიანდეს ცხოველთა სამიზნე ან დამატებითი პოპულაციების ცხოველების ან მათი პროდუქტების ტრანსპორტირების ან საწარმოში შეყვანის გამო;

ა.გ) ცხოველთა სამიზნე პოპულაციების შენახული ცხოველების ვაქცინაცია შესაბამისი დაავადების წინააღმდეგ;

ა.დ) დაავადების კონტროლის ზომები იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს დაავადებაზე ეჭვი ან დადასტურებულია;

ა.ე) სააგენტოს მიერ საჭიროდ მიჩნეული ნებისმიერი დამატებითი ზომა, რომელიც შეიძლება მოიცავდეს, საჭიროების შემთხვევაში, ცხოველების განცალკევებას მათი ჯანმრთელობის სტატუსის მიხედვით ფიზიკური დაცვითა და მართვის ზომებით;

ბ) დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები, რომლებიც დადგენილია:

ბ.ა) *Brucella abortus*-ის, *B. melitensis*-ის და *B. suis*-ის ინფექციისთვის - ამ წესის დანართი N4-ის „დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების, შენარჩუნების, შეჩერების და გაუქმების სპეციფიკური მოთხოვნები საწარმოს დონეზე და დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისა და შენარჩუნების სპეციფიკური მოთხოვნები ქვეყნის ან ქვეყნის ზონების დონეზე“ I ნაწილის 1 და 2 თავებში;

ბ.ბ) MTBC-ის ინფექციისთვის - ამ წესის დანართი N4-ის II ნაწილის 1 თავი;

ბ.გ) EBL-ის - ამ წესის დანართი N4-ის III ნაწილის 1 თავი;

ბ.დ) IBR/IPV-ის - ამ წესის დანართი N4-ის IV ნაწილის 1 თავი;

ბ.ე)ADV-ის ინფექციისთვის - ამ წესის დანართი N4-ის V ნაწილის 1 თავი;

ბ.ვ) BVD-ის - ამ წესის დანართი N4-ის VI ნაწილის 1 თავი.

2. სასაკლავო ბიზნესოპერატორმა, სადაც ინახება და იკვლება ამ წესის მე-17 მუხლში მითითებული სამიზნე პოპულაციების ცხოველები, უნდა დაიცვას ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ა“, „ა.დ“ და „ა.ვ“ ქვეპუნქტებით დადგენილი ზოგადი მოთხოვნები.

მუხლი 19. საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებასთან დაკავშირებული გამონაკლისი

ამ წესის მე-18 მუხლიდან გამონაკლისის სახით და იმ პირობით, რომ შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციები შეესაბამება ამ წესის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში დადგენილ ზოგად მოთხოვნებს, სააგენტოს შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ ამ წესის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ბიზნესოპერატორის ვალდებულებები დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მოპოვებისა და შენარჩუნებისთვის, არ გაავრცელოს შემდეგი საწარმოს ბიზნესოპერატორებზე:

ა) შემოფარგლული საწარმო;

ბ) საწარმო, სადაც ცხოველები მხოლოდ შეკრების ოპერაციებისთვის არიან განთავსებულნი.

მუხლი 20. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭება, შეჩერება და გაუქმება

1. სააგენტო საწარმოს დონეზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებას ახორციელებს საწარმოს ბიზნესოპერატორის მიერ ამ წესის მე-18 მუხლში დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის შემთხვევაში.

2. სააგენტო საწარმოს დონეზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შეჩერებას ან გაუქმებას ახორციელებს, როდესაც შეჩერების ან გაუქმების პირობები დაკმაყოფილებულია. ეს პირობები მოცემულია:

ა) ამ წესის დანართი N4-ის I ნაწილის პირველი და მე-2 თავების მე-3 და მე-4 მუხლებში *Brucella abortus*-ის, *B. melitensis*-ის და *B. suis*-ის ინფექციისთვის;

ბ) ამ წესის დანართ N4-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-3 და მე-4 მუხლებში MTBC-ის ინფექციისთვის;

გ) ამ წესის დანართ N4-ის III ნაწილის პირველი თავის მე-3 და მე-4 მუხლებში EBL-თვის;

დ) ამ წესის დანართ N4-ის IV ნაწილის პირველი თავის მე-3 და მე-4 მუხლებში IBR/IPV-თვის;

ე) ამ წესის დანართ N4-ის V ნაწილის პირველი თავის მე-3 და მე-4 მუხლებში AVD-თვის;

ვ) ამ წესის დანართ N4-ის VI ნაწილის პირველი თავის მე-3 და მე-4 მუხლებში BVD-თვის.

3. სააგენტო განსაზღვრავს:

ა) ტესტირების რეჟიმის დეტალებს, საჭიროების შემთხვევაში, ამ წესის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებულ დაავადებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ მოთხოვნებს, როდესაც დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი შეჩერებულია ან გაუქმებულია;

ბ) მაქსიმალურ ვადას, რომლის განმავლობაშიც დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შეჩერება შესაძლებელია ამ მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებული პირობების დარღვევის შემთხვევაში.

4. სააგენტოს შეუძლია ერთი და იმავე საწარმოს სხვადასხვა ეპიდემიოლოგიურ ერთეულებს მიანიჭოს განსხვავებული ჯანმრთელობის სტატუსი იმ პირობით, რომ:

ა) ბიზნესოპერატორმა სააგენტოს განსახილველად წარუდგინა ინფორმაცია საწარმოში შექმნილი სხვადასხვა ეპიდემიოლოგიური ერთეულების შესახებ, რომლებსაც უნდა მიეღოთ განსხვავებული ჯანმრთელობის სტატუსი, დაავადებაზე ნებისმიერი ეჭვის ან დადასტურების შესახებ ამ წესის 21-ე და 24-ე მუხლების შესაბამისად;

ბ) ბიზნესოპერატორს შექმნილი აქვს სისტემა, რომელზეც სააგენტოს მოთხოვნის შემთხვევაში აქვს წვდომა, ეპიდემიოლოგიურ ერთეულებამდე, ერთეულებიდან და ერთეულებს შორის ცხოველთა და გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის გადაადგილებების მიკვლევადობისთვის;

გ) ბიზნესოპერატორს გამოყოფილი აქვს ეპიდემიოლოგიური ერთეულები ფიზიკური და მართვის საშუალებებით და იცავს სააგენტოს მიერ ამ მიზნით მოთხოვნილ რისკის შემამცირებელ ნებისმიერ ზომას.

მუხლი 21. ზოგიერთ დაავადებაზე ეჭვის შემთხვევაში დაავადებების კონტროლის ზომები

1. შესაბამისი დაავადების შემთხვევაზე ეჭვისას, სააგენტო ატარებს მოკვლევას, იწყებს ეპიდემიოლოგიურ გამოკითხვას და აჩერებს იმ საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებას, სადაც საეჭვო შემთხვევა დაფიქსირდა მოკვლევისა და ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის დასრულებამდე.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული მოკვლევისა და ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის შედეგების მოლოდინში, სააგენტო:

ა) კრძალავს შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის ცხოველების საწარმოდან გაყვანას, თუ არ გაიცა ავტორიზაცია მათი დაუყოვნებლივ დაკვლაზე წინასწარ განსაზღვრულ სასაკლაოში;

ბ) დაავადების გავრცელების რისკის კონტროლისთვის საჭიროდ ჩათვლის შემთხვევაში:

ბ.ა) სადაც ტექნიკურად შესაძლებელია, გასცემს საწარმოში საექვო შემთხვევების იზოლირების ბრძანებას;

ბ.ბ) ზღუდავს შესაბამისი სამიზნე ცხოველების პოპულაციიდან ცხოველების საწარმოში შეყვანას;

ბ.გ) ზღუდავს შესაბამისი სამიზნე ცხოველების პოპულაციიდან პროდუქტების გადაადგილებას საწარმოდან ან საწარმოში.

3. სააგენტო ამ მუხლი პირველ და მე-2 პუნქტებში მითითებულ ზომებს დაავადების არსებობის გამორიცხვამდე ან დადასტურებამდე ინარჩუნებს.

მუხლი 22. დაავადების კონტროლის ზომების გაფართოება ზოგიერთ დაავადებაზე ექვს შემთხვევაში

1. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, გაავრცელებს ამ წესის 21-ე მუხლით გათვალისწინებულ ზომებს:

ა) საწარმოში შენახულ შესაბამის ცხოველთა დამატებით პოპულაციებზე;

ბ) ნებისმიერ საწარმოზე, რომელსაც აქვს ეპიდემიოლოგიური კავშირი იმ საწარმოსთან, სადაც საექვო შემთხვევა დაფიქსირდა.

2. თუ დაავადების არსებობა საეჭვოა გარეულ ცხოველებში, სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, გაავრცელებს ამ წესის 21-ე მუხლით გათვალისწინებულ ზომებს იმ საწარმოებზე, რომლებიც ინფექციის რისკის ქვეშ არიან.

მუხლი 23. დაავადების კონტროლის ზომებიდან გამონაკლისები ზოგიერთ დაავადებაზე ეჭვის შემთხვევაში

1. ამ წესის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სათანადოდ დასაბუთებულ საფუძველზე დაყრდნობით, სააგენტოს შეუძლია გადაწყვიტოს, არ შეაჩეროს მთლიანი საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი, როდესაც არსებობს ამ წესის მე-20 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული სხვადასხვა ეპიდემიოლოგიური ერთეული.

2. ამ წესის 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია ცხოველების გადაყვანაზე შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან მისი სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ საწარმოში, იმ პირობით, რომ დაკმაყოფილებულია შემდეგი მოთხოვნები:

ა) ცხოველების გადაადგილება განხორციელდება მხოლოდ პირდაპირი ტრანსპორტირებით;

ბ) დანიშნულების საწარმოში ცხოველები შეინახება დახურულ საწარმოებში, უფრო მაღალი ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე შესაბამისი დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების შენახულ ან გარეულ ცხოველებთან კონტაქტის გარეშე.

3. ამ მუხლის 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, C კატეგორიის დაავადების შემთხვევაში, სააგენტოს შეუძლია ავტორიზაცია გასცეს ცხოველების გადაყვანაზე შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან იმ პირობით, რომ ისინი, საჭიროების შემთხვევაში, პირდაპირი ტრანსპორტირებით

გადაადგილდებიან ისეთ ტერიტორიაზე მდებარე საწარმოში, რომელიც არც დაავადებაზე თავისუფალია და არც არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამით არ იფარება.

4. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისის გამოყენებისას, სააგენტო:

ა) შეაჩერებს იმ ცხოველების დანიშნულების საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებას, რომლებზეც ვრცელდება გამონაკლისი ამ წესის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული მოკვლევის დასრულებამდე;

ბ) კრძალავს, ამ წესის 21-ე მუხლის პირველ პუნქტით განსაზღვრული მოკვლევის დასრულებამდე, ცხოველების გადაადგილებას ამ საწარმოდან, თუ სააგენტო ს მიერ არ არის გაცემული ავტორიზაცია მათი პირდაპირ ტრანსპორტირებაზე წინასწარ განსაზღვრულ სასაკლაოში დაუყოვნებლივი დაკვლისთვის;

გ) *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ან MTBC-ით დაინფიცირებაზე ექვის შემთხვევაში, ინარჩუნებს ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ აკრძალვას მოკვლევის დასრულების შემდეგაც ვიდრე ყველა ცხოველი, რომელიც გადაადგილდა საწარმოში ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისით, არ დაიკვლება.

5. სააგენტოს შეუძლია გამოიყენოს ამ მუხლის პირველი და მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებული გამონაკლისი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წარმოშობის და დანიშნულების საწარმოების ბიზნესოპერატორები და იმ ცხოველების გადამზიდავები, რომლებიც ექვემდებარებიან გამონაკლისის პირობებს:

ა) იყენებენ შესაბამის ბიოუსაფრთხოებას და რისკის შემამცირებელ სხვა ზომებს, რომლებიც აუცილებელია დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად;

ბ) სააგენტოს მიაწვდიან გარანტიებს, რომ მიღებულია ყველა საჭირო ბიოუსაფრთხოების და რისკის შემამცირებელი სხვა ზომა.

მუხლი 24. ზოგიერთი დაავადებების ოფიციალური დადასტურება და დაავადებათა კონტროლის ზომები

1. თუ შემთხვევა დადასტურდა, სააგენტო:

ა) გააუქმებს დაინფიცირებული საწარმო(ები)ს დაავადებაზე თავისუფალ სტატუსს;

ბ) გაატარებს ამ წესის 25-ე-31-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ზომებს დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი ჩამოართვას მხოლოდ იმ ეპიდემიოლოგიურ ერთეულებს, სადაც დაავადების შემთხვევა დადასტურდა.

3. თუ დაავადება დადასტურდა გარეულ ცხოველებში, სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, ჩაატარებს ამ წესის 25-ე მუხლით გათვალისწინებულ ეპიდემიოლოგიურ გამოკითხვას და მოკვლევას. თუ საჭიროდ მიიჩნევს დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, სააგენტო:

ა) განსაზღვრავს დაავადების კონტროლის შესაბამის ზომებს ამ წესის 21-ე-25-ე მუხლებით და 30-ე მუხლით იმ საწარმოებში, რომლებიც ინახავენ ცხოველთა სამიზნე და დამატებით პოპულაციებს;

ბ) გაატარებს ან გასცემს ბრძანებას სხვა პროპორციული და აუცილებელი პრევენციული, ზედამხედველობისა და დაავადების კონტროლის ღონისძიებების განხორციელების შესახებ, შესაბამისი გარეული ცხოველების პოპულაციის ან მათი ჰაბიტატის მიმართ.

მუხლი 25. ეპიდემიოლოგიური მოკვლევა და გამოკითხვა ზოგიერთი დაავადების დადასტურების შემთხვევაში

1. დაავადების დადასტურების შემთხვევაში, სააგენტო:

ა) ატარებს ეპიდემიოლოგიურ მოკვლევას;

ბ) ატარებს გამოკითხვას და იყენებს ამ წესის 21-ე მუხლით დადგენილ ზომებს ყველა ეპიდემიოლოგიურად დაკავშირებულ საწარმოში;

გ) ახდენს ზედამხედველობის მორგებას/ადაპტირებას იდენტიფიცირებულ რისკ-ფაქტორებთან, ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის დასკვნების გათვალისწინებით.

2. სააგენტო განიხილავს ცხოველთა დამატებითი პოპულაციებიდან გარეულ ცხოველებზე გამოკვლევის ჩატარების საჭიროებას, იმ შემთხვევაში, თუ ეპიდემიოლოგიური მოკვლევა ავლენს ეპიდემიოლოგიურ კავშირებს შენახულ და გარეულ ცხოველებს შორის.

3. სააგენტომ უმოკლეს ვადაში უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია შექმნილი მდგომარეობის შესახებ:

ა) ბიზნესოპერატორებს და შესაბამის ორგანოებს, რომლებიც დაკავშირებულნი არიან დადასტურებულ შემთხვევასთან ეპიდემიოლოგიური კავშირებით; და

ბ) სხვა ქვეყნების კომპეტენტურ ორგანოებს, რომლებიც შეიძლება დაკავშირებულნი იყვნენ დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)თან ეპიდემიოლოგიური კავშირებით.

მუხლი 26. ცხოველების გადაყვანა დაინფიცირებულ საწარმოში ან საწარმოდან

1. სააგენტო კრძალავს დაინფიცირებული საწარმოდან სამიზნე პოპულაციის ცხოველების გადაადგილებას, თუ ის არ გასცემს მათ დაუყოვნებლივ დაკვლის ავტორიზაციას წინასწარ განსაზღვრულ სასაკლაოზე.

2. როდესაც სააგენტო საჭიროდ მიიჩნევს დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, იგი:

- ა) გასცემს საექვო და დადასტურებული შემთხვევების იზოლირების ბრძანებას საწარმოში, სადაც ეს ტექნიკურად შესაძლებელია;
 - ბ) შეზღუდავს ცხოველების გადაადგილებას ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან საწარმოში;
 - გ) შეზღუდავს ცხოველების შეყვანას ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან საწარმოში;
 - დ) შეზღუდავს ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან მიღებული ცხოველური პროდუქტების გადაადგილებას დაინფიცირებული საწარმოში და საწარმოდან.
3. დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად სააგენტო, როდესაც საჭიროდ მიიჩნევს, ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში მითითებულ ზომებს გაავრცელებს ცხოველთა დამატებითი პოპულაციების ცხოველებსა და მათ პროდუქტებზე.

მუხლი 27. დაინფიცირებული საწარმოებიდან ცხოველების ტესტირება და გაყვანა

1. დაავადების დადასტურების შემდეგ, სააგენტო გასცემს ბრძანებას, რომ დაინფიცირებულ საწარმოებში ჩატარდეს შემდეგი ტესტირება მის მიერ განსაზღვრულ მაქსიმალურ ვადაში:
- ა) იმ ცხოველების ტესტირება, რომელთა ტესტირებაც ეპიდემიოლოგიური მოკვლევის დასასრულებლად აუცილებლად ითვლება;
 - ბ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის აღსადგენად საჭირო ტესტირება, როგორც ეს განსაზღვრულია:
- ბ.ა) *Brucella abortus*, *B. melitensis* და *B. suis* ინფექციისთვის ამ წესის დანართი N4-ის I ნაწილის 1 და 2 თავების მე-4 მუხლში;
 - ბ.ბ) MTBC ინფექციისთვის ამ წესის დანართი N4-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში;

ბ.გ) EBL-თვის ამ წესის დანართი N4-ის III ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში;

ბ.დ) IBR/IPV-თვის ამ წესის დანართი N4-ის IV ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში;

ბ.ე) ADV-ით ინფექციისთვის ამ წესის დანართი N4-ის V ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში;

ბ.ვ) BVD-თვის ამ წესის დანართი N4-ის VI ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში;

გ) ნებისმიერი დამატებითი ტესტირება, რომელსაც იგი საჭიროდ მიიჩნევს დაინფიცირებული ცხოველების სწრაფი გამოვლენის უზრუნველსაყოფად, რომლებმაც შეიძლება ხელი შეუწყონ დაავადების გავრცელებას.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, ტესტირება არ არის საჭირო, როდესაც დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი აღდგება შემდეგი პირობების შესაბამისად:

ა) ამ წესის დანართ N4-ის I ნაწილის პირველი და მე-2 თავების პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციისთვის;

ბ) ამ წესის დანართ N4-ის II ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად MTBC-ით ინფექციისთვის;

გ) ამ წესის დანართ N4-ის III ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად EBL-ისთვის;

დ) ამ წესის დანართ N4-ის IV ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად IBR/IPV-სთვის;

ე) ამ წესის დანართ N4-ის V ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ADV-ის ინფექციისთვის;

ვ) ამ წესის დანართ N4-ის VI ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად BVD-სთვის.

3. სააგენტო გასცემს ბრძანებას, რომ დაინფიცირებულ საწარმოებში ყველა ცხოველი, რომელიც მიჩნეულია დადასტურებულ შემთხვევებად და, საჭიროების შემთხვევაში, საექვო შემთხვევებად, დაიკლას მის მიერ განსაზღვრულ მაქსიმალურ ვადაში.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტში მითითებული ცხოველების დაკვლა ხორციელდება სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ, წინასწარ განსაზღვრულ სასაკლაოზე.

5. სააგენტოს შეუძლია გასცეს ბრძანება ამ მუხლის მე-3 პუნქტში მითითებული ზოგიერთი ან ყველა ცხოველის მოკვლისა და განადგურების შესახებ, მათი დაკვლის ნაცვლად.

6. სააგენტო ამ მუხლით გათვალისწინებულ ზომებს ავრცელებს დამატებითი პოპულაციის ცხოველებზე, როდესაც ეს აუცილებელია დაინფიცირებულ საწარმოებში დაავადების აღმოსაფხვრელად.

მუხლი 28. დაინფიცირებული საწარმოებიდან მიღებული პროდუქტის მართვა

1. სააგენტო *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ან MTBC-ით დაინფიცირებულ ყველა საწარმოში გასცემს ბრძანებას, რომ:

ა) დადასტურებული შემთხვევებიდან მიღებული რძე მხოლოდ იმავე საწარმოში მყოფ ცხოველებს მიეწოდოს დაავადების გამომწვევი აგენტის ინაქტივაციის უზრუნველსაყოფად გადამუშავების შემდეგ, ან განადგურდეს;

ბ) ნაკელი, ჩალა, ცხოველის საკვები ან ნებისმიერი სხვა მასალა და ნივთიერება, რომელიც დადასტურებულ შემთხვევასთან ან დაბინძურებულ მასალასთან კონტაქტში იყო, რაც შეიძლება მალე შეგროვდეს და განიკარგოს, ან, შესაბამისი რისკის

შეფასების შემდეგ, შეინახოს და გადამუშავდეს დაავადების გავრცელების რისკის მისაღებ დონემდე შესამცირებლად.

2. *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით დაინფიცირების შემთხვევაში, სააგენტო გასცემს ბრძანებას, რომ ყველა დაინფიცირებულ საწარმოში მკვდრადშობილი ცხოველები, აბორტირებული ნაყოფი, დაბადების შემდეგ დაავადებით გარდაცვლილი ცხოველები და პლაცენტები შეგროვდეს და განიკარგოს.

3. C კატეგორიის დაავადებით დაინფიცირების შემთხვევაში, სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, გასცემს ბრძანებას ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებულ ნებისმიერ შესაბამის ზომაზე.

4. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, გასცემს ბრძანებას დაინფიცირებული საწარმოებიდან ნებისმიერი პროდუქტის, რომელმაც შეიძლება წარმოადგინოს დაავადების გავრცელების რისკი ან გავლენა მოახდინოს ადამიანის ჯანმრთელობაზე, უკუმიკვლევადობის, დამუშავების ან განკარგვის შესახებ.

მუხლი 29. დაინფიცირებული საწარმოდან ცხოველების გადაადგილების შეზღუდვაზე გამონაკლისი

1. ამ წესის 26-ე მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია ავტორიზაცია გასცეს კლინიკურად ჯანმრთელი ცხოველების, დადასტურებული შემთხვევების გარდა, გადაადგილებაზე, მისი ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ საწარმოში, იმ პირობით, რომ დაკმაყოფილებულია შემდეგი მოთხოვნები:

ა) გადაადგილება საფრთხეს არ უქმნის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს დანიშნულების საწარმოში ან ამ დანიშნულების ადგილისკენ მიმავალ გზაზე;

ბ) ცხოველები უნდა გადაადგილდნენ მხოლოდ პირდაპირი ტრანსპორტით;

გ) დანიშნულების საწარმოში ცხოველები უნდა იყვნენ დახურულ საწარმოში, კონტაქტის გარეშე ჯანმრთელობის უფრო მაღალი სტატუსის მქონე შენახულ ცხოველებთან ან შესაბამისი დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების გარეულ ცხოველებთან.

2. ამ წესის 26-ე მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, C კატეგორიის დაავადების შემთხვევაში, სააგენტოს შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია შესაბამის ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან კლინიკურად ჯანმრთელი ცხოველების გადაადგილებაზე, დადასტურებული შემთხვევების გარდა, იმ პირობით, რომ:

ა) ისინი გადაადგილდებიან, საჭიროების შემთხვევაში, პირდაპირი ტრანსპორტირებით, საწარმოში, რომელიც მდებარეობს არც დაავადებაზე თავისუფალ და არც არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე;

ბ) გადაადგილება საფრთხეს არ უქმნის სამიზნე ან ცხოველთა დამატებითი პოპულაციების ჯანმრთელობის სტატუსს დანიშნულების საწარმოში ან ამ დანიშნულების ადგილისკენ მიმავალ გზაზე.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისის გამოყენებისას, სააგენტო აუქმებს დანიშნულების საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებას გამონაკლისის ქვეშ მყოფი ცხოველებისთვის და:

ა) გასცემს ბრძანებას ცხოველების პირდაპირ ტრანსპორტირებაზე, დანიშნულების საწარმოდან დანიშნულების ადგილას წინასწარ განსაზღვრულ სასაკლამოდე დაუყოვნებლივი დაკვლის მიზნით, მის მიერ განსაზღვრული მაქსიმალური ვადის განმავლობაში; ან

ბ) C კატეგორიის დაავადების შემთხვევაში გასცემს ბრძანებას ამ წესის 26-ე-30-ე მუხლებით გათვალისწინებული დაავადების კონტროლის ზომების შესახებ, სანამ საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი არ დაუბრუნდება.

4. სააგენტოს შეუძლია ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებული გამონაკლისების გამოყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წარმოშობისა და დანიშნულების საწარმოების ბიზნესოპერატორები და იმ ცხოველთა გადამყვანები, რომლებზეც ვრცელდება აღნიშნული გამონაკლისები:

ა) იყენებენ შესაბამის ბიოუსაფრთხოების და რისკის შემამცირებელ სხვა ზომებს, რომლებიც აუცილებელია დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად;

ბ) სააგენტოს მიაწოდოს გარანტიები, რომ მიღებულია ბიოუსაფრთხოების ყველა საჭირო და რისკის შემამცირებელი სხვა ზომები.

მუხლი 30. დასუფთავება, დეზინფექცია და ინფექციის გავრცელების თავიდან აცილების სხვა ზომები

1. სააგენტო ყველა დაინფიცირებული საწარმოს ბიზნესოპერატორს და დაინფიცირებული საწარმოებიდან ცხოველების მიმღებ პირებს დაავალებს შემდეგი პუნქტების დასუფთავებასა და დეზინფექციას ან, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხო განკარგვას:

ა) საწარმოს ყველა იმ ნაწილის დასუფთავებას, რომელიც შესაძლოა დაბინძურებული ყოფილიყო დადასტურებული და საექვო შემთხვევების დამთავარების შემდეგ და რეპოპულაციამდე;

ბ) ცხოველის ნებისმიერი საკვების, მასალის, ნივთიერების, მეცხოველეობასთან დაკავშირებული აღჭურვილობის, სამედიცინო აღჭურვილობის და წარმოებასთან დაკავშირებული აღჭურვილობის, რომელიც შესაძლოა დაბინძურებულიყო;

გ) ბიზნესოპერატორებისა და ვიზიტორების მიერ გამოყენებული ნებისმიერი დამცავი ტანსაცმელი ან უსაფრთხოების აღჭურვილობა;

დ) ყველა სატრანსპორტო საშუალება, კონტეინერი და აღჭურვილობა დაინფიცირებული საწარმოებიდან ცხოველების ან პროდუქტების ტრანსპორტირების შემდეგ;

ე) ცხოველების ჩატვირთვის ადგილები თითოეული გამოყენების შემდეგ.

2. სააგენტო ამტკიცებს დასუფთავებისა და დეზინფექციის პროტოკოლს.

3. სააგენტო ზედამხედველობას უწევს დასუფთავებასა და დეზინფექციას, ან შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხო განკარგვას და არ აღადგენს ან ხელახლა არ მიაწოდებს საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალ სტატუსს ვიდრე არ ჩათვლის, რომ დასუფთავება და დეზინფექცია, ან შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხო განკარგვა დასრულებულია.

4. სააგენტოს შეუძლია, რისკის შეფასების საფუძველზე, სამოვარი დაბინძურებულად ჩათვალოს და აკრძალოს მისი გამოყენება ცხოველთა სამიზნე პოპულაციაზე უფრო მაღალი ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე ცხოველებისთვის ან, ეპიდემიოლოგიურად მნიშვნელოვან შემთხვევაში, ცხოველთა დამატებითი პოპულაციებისთვის, იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საკმარისია იმისათვის, რომ დაავადების გამომწვევი აგენტის მდგრადი გავრცელების რისკი უმნიშვნელოდ ჩაითვალოს.

მუხლი 31. რისკის შემამცირებელი ზომები ხელახალი დაინფიცირების თავიდან ასაცილებლად

დაავადების კონტროლის ზომების გაუქმებამდე ან გაუქმების შემდეგ, სააგენტო განსაზღვრავს რისკის შემამცირებელ პროპორციულ ზომებს საწარმოს ხელახალი დაინფიცირების თავიდან ასაცილებლად, ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის შედეგებით მითითებული შესაბამისი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით. ეს ზომები მინიმუმ უნდა ითვალისწინებდეს:

- ა) დაავადების გამომწვევი აგენტის მდგრადობას გარემოში ან გარეულ ცხოველებში;
- ბ) ბიოუსაფრთხოების ზომებს, რომლებიც ადაპტირებულია საწარმოს სპეციფიკასთან.

თავი IV

RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამის მოთხოვნები

მუხლი 32. RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამაში დაავადების კონტროლის სტრატეგია

1. სააგენტომ უნდა შეიმუშაოს დაავადების კონტროლის სტრატეგიაზე დაფუძნებული RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამა, რომელიც მოიცავს:

- ა) იმ ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ვაქცინაციას, რომლებსაც ის მნიშვნელოვნად მიიჩნევს;
- ბ) დაინფიცირებულ ცხოველებთან კონტაქტის რისკის შესამცირებლად ზომების განხორციელებას;
- გ) დაავადების გავრცელებისა და შემოჭრის რისკის კონტროლს.

2. სააგენტო ახორციელებს აღმოფხვრის პროგრამას იმის გათვალისწინებით, რომ ის უნდა იყოს:

- ა) დაფუძნებული რისკის შეფასებაზე, რომელიც საჭიროებისამებრ განახლდება ეპიდემიოლოგიური სიტუაციის განვითარების შესაბამისად;
- ბ) მხარდაჭერილი იყოს საზოგადოებრივი საინფორმაციო კამპანიებით, რომლებიც მოიცავს ყველა შესაბამის დაინტერესებულ მხარეს;
- გ) საჭიროების შემთხვევაში კოორდინირებული იყოს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის, გარეული ცხოველების პოპულაციების ან ნადირობის საკითხებზე პასუხისმგებელ შესაბამის ორგანოებთან;

დ) განხორციელებული ტერიტორიულ რისკზე დაფუძნებული მიდგომის შესაბამისად.

3. სააგენტო შეიძლება ჩაერთოს სხვა ქვეყანაში ან ტერიტორიაზე RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამების განხორციელებაში, რათა თავიდან იქნას აცილებული RABV-ის გავრცელების და საქართველოს ტერიტორიაზე შემოჭრის რისკი.

მუხლი 33. RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამისთვის ცხოველთა სამიზნე პოპულაცია

1. სააგენტო RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამას გამოიყენებს შემდეგ ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის მიმართ - შემდეგი ოჯახების Carnivora, Bovidae, Suidae, Equidae, Cervidae და Camelidae შენახული და გარეული სახეობების ცხოველებზე.

2. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამის ზომებს ძირითადად გარეულ მელიებზე მიმართავს, რომლებიც RABV-ის მთავარი რეზერვუარია.

3. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამის ზომებს გარეული მელიების გარდა ცხოველთა სამიზნე სხვა პოპულაციებსაც დაუქვემდებარებს, თუ მიიჩნევს, რომ ასეთი ცხოველები მნიშვნელოვან საფრთხეს წარმოადგენენ.

4. სააგენტოს შეუძლია ამ წესის მე-4 მუხლში მითითებული ზედამხედველობაში ჩართოს ცხოველთა შესაბამისი სამიზნე პოპულაციიდან Chiroptera-ს სახეობების გარეული ცხოველები.

მუხლი 34. სააგენტოს ვალდებულებები RABV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამის კონტექსტში

1. სააგენტო:

ა) ახორციელებს RABV ინფექციის ზედამხედველობას შემდეგი მიზნებისთვის:

ა.ა) ინფექციის ადრეული გამოვლენისთვის;

ა.ბ) დაინფიცირებული ცხოველების რაოდენობის ტენდენციის მონიტორინგისთვის, რაც მოიცავს რისკზე დაფუძნებული მიდგომის შესაბამისად, მკვდარი ნაპოვნი გარეული მელიებისა და სხვა გარეული მტაცებლების შეგროვებას და ტესტირებას;

ბ) განახორციელებს ამ წესის 35-ე და 36-ე მუხლებით განსაზღვრული დაავადების კონტროლის ზომებს RABV-ით ინფექციაზე ექვის ან დადასტურების შემთხვევაში;

გ) გამოიყენებს, საჭიროების შემთხვევაში, რისკის შემამცირებელი ზომებს ძაღლების, კატებისა და ქრცვინის გადაადგილებით RABV-ის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად.

2. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, გასცემს ბრძანებას:

ა) ვაქცინაციის და ვაქცინაციის ეფექტურობის მონიტორინგის შესახებ, ამ წესის V დანართის I ნაწილის პირველი თავის მე-2 მუხლის შესაბამისად, გარეული მელიებისა და, შესაბამის შემთხვევაში, ამ წესის 33-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული სხვა ცხოველების მიმართ;

ბ) ძაღლების, კატებისა და ქრცვინის იდენტიფიკაციისა და რეგისტრაციაზე;

გ) ამ წესის 33-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული შენახული ცხოველების შესაბამისი სახეობების გადაადგილების შეზღუდვაზე, რომლებიც არ არიან ვაქცინირებულნი RABV ინფექციის წინააღმდეგ ამ წესის V დანართის I ნაწილის პირველი თავის პირველი მუხლის შესაბამისად;

დ) ამ წესის 35-ე მუხლში გათვალისწინებული ზომებზე, როდესაც სიით განსაზღვრული სახეობის ცხოველმა დაკბინა ადამიანი ან ცხოველი გასაგები მიზეზის გარეშე და მისი ნორმალური ქცევის საწინააღმდეგოდ ან აჩვენა ქცევის აუხსნელი ცვლილება, რასაც მოჰყვა სიკვდილი 10 დღის განმავლობაში.

მუხლი 35. დაავადებათა კონტროლის ზომები RABV ინფექციაზე ეჭვის შემთხვევაში
RABV ინფექციაზე ეჭვის შემთხვევაში, სააგენტო:

ა) ატარებს დამატებით მოკვლევას დაავადების არსებობის დასადასტურებლად ან გამოსარიცხად;

ბ) იძლევა ბრძანებას შესაბამისი გადაადგილების შეზღუდვის ან საექვო შემთხვევებზე მოკვლის შესახებ, რათა დაიცვას ადამიანები და ცხოველები დაინფიცირების რისკისგან მოკვლევის შედეგების მოლოდინში;

გ) იძლევა ბრძანებას რისკის შემამცირებელი ნებისმიერი ზომების შესახებ, რომლებიც გამართლებულია RABV-ის ადამიანებზე ან ცხოველებზე შემდგომი გადაცემის რისკის შესამცირებლად.

მუხლი 36. დაავადების კონტროლის ზომები RABV ინფექციის დადასტურების შემთხვევაში

RABV ინფექციის დადასტურების შემთხვევაში, სააგენტო იღებს ზომებს დაავადების შემდგომი გადაცემის თავიდან ასაცილებლად ცხოველებსა და ადამიანებზე, რისთვისაც სააგენტო:

ა) ატარებს ეპიდემიოლოგიურ გამოკითხვას, რომელიც მოიცავს RABV შტამის იდენტიფიცირებას, ინფექციის სავარაუდო წყაროსა და ეპიდემიოლოგიური კავშირების დასადგენად;

ბ) თუ არ ჩათვლის საჭიროდ შემდგომ გამოკვლევებს, გამორიცხავს RABV ინფექციას ეპიდემიოლოგიური კავშირის მქონე ცხოველებში, როდესაც:

ბ.ა) დადასტურებულ შემთხვევასთან ეპიდემიოლოგიური კავშირის დაფიქსირებიდან გასულია არანაკლებ 3 თვე; და

ბ.ბ) ამ ცხოველებში არ გამოვლენილა კლინიკური ნიშნები;

გ) საჭიროების შემთხვევაში, ატარებს ამ წესის 34-ე და 35-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ ან რამდენიმე ზომას;

დ) უზრუნველყოფს, რომ დაინფიცირებული გარეული ცხოველების ლეში დადასტურებული შემთხვევებისას განიკარგოს ან გადამუშავდეს „ტექნიკური რეგლამენტის – „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ დამტკიცების შესახებ” - საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბრის N605 დადგენილებით დამკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი - ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ მე-12 მუხლით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

თავი V

BTV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამების მოთხოვნები

მუხლი 37. BTV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამაში დაავადების კონტროლის სტრატეგია

1. BTV ინფექციის არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამის შემუშავებისას, სააგენტომ პროგრამა უნდა დააფუძნოს დაავადების კონტროლის სტრატეგიაზე, რომელიც მოიცავს:

ა) BTV ინფექციის ზედამხედველობას ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის პირველ თავში მითითებული მოთხოვნების შესაბამისად;

ბ) დაავადების აღმოსაფხვრელად შესაბამისი ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის ვაქცინაციას, რეგულარული ვაქცინაციის კამპანიების მეშვეობით, რომლებიც უნდა განხორციელდეს, საჭიროების შემთხვევაში, გრძელვადიანი სტრატეგიის შესაბამისად;

გ) ამ წესის 43-ე და 45-ე მუხლებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის გადაადგილების შეზღუდვას;

დ) რისკის შემამცირებელ ზომებს BTV ინფექციის ვექტორების მეშვეობით გადაცემის მინიმუმამდე დაყვანისთვის.

2. სააგენტო ახორციელებს აღმოფხვრის პროგრამას შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით:

ა) უნდა აღმოაჩინოს და გაანადგუროს აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე არსებული ყველა სეროტიპი (1-24);

ბ) აღმოფხვრის პროგრამით დაფარული ტერიტორია უნდა იყოს:

ბ.ა) მთლიანი ტერიტორია; ან

ბ.ბ) ზონა ან ზონები, რომლებიც მოიცავს თითოეული დაინფიცირებული საწარმოდან არანაკლებ 150 კმ რადიუსში მდებარე ტერიტორიას.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ.ბ.“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია შეცვალოს აღმოფხვრის პროგრამით დაფარული ზონა/ზონები შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით:

ა) დაინფიცირებული საწარმო(ებ)ის გეოგრაფიული მდებარეობა და შესაბამისი ადმინისტრაციული ერთეულების საზღვრები;

ბ) ეკოლოგიური და მეტეოროლოგიური პირობები;

გ) ზონაში/ზონებში არსებული ვექტორების სიმრავლე, აქტივობა და გავრცელება;

დ) BTV სეროტიპი;

ე) ამ წესის 42-ე მუხლით გათვალისწინებული ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის შედეგები;

ვ) ზედამხედველობის შედეგები.

მუხლი 38. BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამისთვის განკუთვნილი და ცხოველთა დამატებითი პოპულაციები

1. სააგენტო BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამას იყენებს ცხოველების შემდეგ სამიზნე პოპულაციებზე: Antilocapridae, Bovidae, Camelidae, Cervidae, Giraffidae, Moschidae და Tragulidae ოჯახების სახეობების შენახულ ცხოველებზე.

2. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, იყენებს აღმოფხვრის პროგრამას ცხოველების შემდეგი დამატებითი პოპულაციებზე: Antilocapridae, Bovidae, Camelidae, Cervidae, Giraffidae, Moschidae და Tragulidae ოჯახების სახეობების შენახულ ცხოველებზე.

მუხლი 39. ბიზნესოპერატორის ვალდებულებები BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამის ფარგლებში

1. იმ საწარმოს, გარდა სასაკლაოსი, ბიზნესოპერატორმა, სადაც ინახება ამ წესის 38-ე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული სამიზნე პოპულაციის ცხოველები, უნდა:

ა) დაიცვას სააგენტოს მიერ დადგენილი მოთხოვნები სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ზედამხედველობის შესახებ;

ბ) დაიცვას სააგენტოს მიერ განსაზღვრული ენტომოლოგიური ზედამხედველობის მოთხოვნები;

გ) სააგენტოს მითითების შესაბამისად, ვაქცინაცია ჩაუტარონ სამიზნე პოპულაციის ცხოველებს;

დ) თუ არსებობს ეჭვი ან დადასტურდა დაავადება, განახორციელოს დაავადებათა კონტროლის ზომები სააგენტოს მითითების შესაბამისად;

ე) დაიცვას გადაადგილების მოთხოვნები სააგენტოს მითითების შესაბამისად;

ვ) განახორციელოს ნებისმიერი დამატებითი ზომა, რომელსაც სააგენტო საჭიროდ მიიჩნევს, რაც შეიძლება მოიცავდეს, შესაბამის შემთხვევაში, შენახული ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსის შესაბამისად, ვექტორების თავდასხმებისგან დაცვას.

2. სასაკლავოს ბიზნესოპერატორმა, სადაც ინახება და იკვლება ამ წესის 38-ე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული სამიზნე პოპულაციის ცხოველები, ვალდებულია:

ა) დაიცვას სააგენტოს მიერ დადგენილი მოთხოვნები სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ზედამხედველობის შესახებ;

ბ) თუ არსებობს დაავადებაზე ეჭვი ან დადასტურდა, განახორციელოს დაავადებათა კონტროლის ზომები სააგენტო ს ბრძანების შესაბამისად;

გ) განახორციელოს ნებისმიერი დამატებითი ზომა, რომელსაც სააგენტო საჭიროდ მიიჩნევს, რაც შეიძლება მოიცავდეს, საჭიროების შემთხვევაში, შენახული ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსის შესაბამისად, ვექტორების თავდასხმებისგან დაცვას.

მუხლი 40. სააგენტოს ვალდებულებები BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამის ფარგლებში

1. სააგენტომ ამ წესის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული BTV ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე უნდა:

ა) შეადგინოს პროგრამით დაფარული ტერიტორიის გეოგრაფიული ერთეულების რუკა ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად;

ბ) განახორციელოს BTV ინფექციის ზედამხედველობა თითოეულ გეოგრაფიულ ერთეულში, ეპიდემიოლოგიური სიტუაციის შესაბამისად, ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის პირველი თავში დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად;

გ) გამოიყენოს ამ წესის 41-ე და 42-ე მუხლებით გათვალისწინებული დაავადების კონტროლის ზომები დაავადებაზე ექვის ან დადასტურების შემთხვევაში;

დ) უზრმახოს მსხვილფეხა საქონლის, ცხვრის ან თხის ცხოველების საწარმოების ბიზნესოპერატორებს და, საჭიროების შემთხვევაში, ასევე სამიზნე სხვა ცხოველთა პოპულაციების ბიზნესოპერატორებს, ვაქცინაცია ჩაუტარონ ცხოველებს; და

ე) გამოიყენოს ამ წესის 43-ე და 45-ე მუხლებით დადგენილი მოთხოვნები სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან ცხოველების გადაადგილებისას.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ არ დაავალოს ბიზნესოპერატორს ცხოველების ვაქცინაცია, თუ რისკის შეფასების შედეგები სათანადოდ დაასაბუთებს, რომ სხვა ზომების განხორციელება საკმარისია დაავადების აღმოსაფხვრელად.

3. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, და თუ შესაძლებელია ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-5 თავის შესაბამისად ქმნის სეზონურად BTV-ზე თავისუფალ ზონას. ამ შემთხვევაში, სააგენტო სამინისტროს წარუდგენს:

ა) ინფორმაციას, რომელიც ადასტურებს სეზონურად BTV-ზე თავისუფალი პერიოდის განსაზღვრის კონკრეტული კრიტერიუმების შესრულებას;

ბ) პერიოდის დაწყების და დასრულების თარიღებს;

გ) ინფორმაციას, რომელიც ადასტურებს BTV-ს გავრცელების (გადაცემის) შეწყვეტას ამ ტერიტორიაზე;

დ) ამ წესის მე-13 მუხლით დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებთან შესაბამისი ტერიტორიის დელიმიტაციას (საზღვრების განსაზღვრას).

მუხლი 41. დაავადების კონტროლის ზომები BTV-ით დაინფიცირებაზე ეჭვის შემთხვევაში

1. BTV-ით დაინფიცირებაზე ეჭვის შემთხვევაში, სააგენტო ატარებს მოკვლევას დაავადების დასადასტურებლად ან გამოსარიცხად.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული მოკვლევის შედეგების მოლოდინში, სააგენტო:

ა) შეზღუდავს ცხოველებისა და გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის გადაადგილებას ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის შემნახველი საწარმოებიდან, თუ გადაადგილება არ არის ავტორიზებული დაუყოვნებლივი დაკვლის მიზნით;

ბ) საჭიროებისა და ტექნიკურად შესაძლებელ შემთხვევაში, გასცემს ბრძანებას შესაბამის რისკის შემამცირებელ ზომებზე, სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ვექტორების თავდასხმების თავიდან ასაცილებლად ან შესამცირებლად.

3. სააგენტომ, საჭიროების შემთხვევაში, ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებული ზომები უნდა გაავრცელოს იმ საწარმოებზეც, სადაც სამიზნე პოპულაციის ცხოველებს ჰქონდათ საეჭვო შემთხვევების მსგავსი ექსპოზიცია ინფექციურ გადამტანებთან (ვექტორებთან).

4. ამ მუხლით გათვალისწინებული ზომები შეიძლება გაუქმდეს, თუ სააგენტო დაასკვნის, რომ ისინი აღარ არის საჭირო დაავადების გავრცელების რისკის შესაზღუდად.

მუხლი 42. დაავადების კონტროლის ზომები BTV-ით ინფექციის დადასტურების შემთხვევაში

1. BTV-ით ინფექციის დადასტურების შემთხვევაში, სააგენტო:

ა) ადასტურებს აფეთქებას და, საჭიროების შემთხვევაში, ქმნის ან აფართოებს აღმოფხვრის პროგრამის ზონას;

ბ) საჭიროების შემთხვევაში ატარებს ეპიდემიოლოგიურ გამოკითხვას;

გ) ზღუდავს სამიზნე პოპულაციის ცხოველების გადაადგილებას მათი შემნახველი საწარმოებიდან, თუ გადაადგილება არ არის ავტორიზებული დაუყოვნებლივი დაკვლის მიზნით;

დ) ზღუდავს ცხოველების გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის გადაადგილებას ცხოველთა სამიზნე პოპულაციის შემნახველი საწარმოებიდან;

ე) განსაზღვრავს რისკის შესაბამის შემამცირებელ ზომებს, როდესაც ის საჭიროდ და ტექნიკურად შესაძლებლად მიიჩნევა, სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ვექტორების თავდასხმების თავიდან ასაცილებლად ან შესამცირებლად;

ვ) იყენებს ამ წესის 41-ე მუხლით გათვალისწინებულ დაავადების კონტროლის ზომებს იმ საწარმოებზე, რომლებსაც აქვს ეპიდემიოლოგიური კავშირი დადასტურებულ შემთხვევასთან, მათ შორის იმ საწარმოებშიც, სადაც სამიზნე პოპულაციის ცხოველებს ჰქონდათ დადასტურებული შემთხვევების მსგავსი ექსპოზიცია ინფექციურ გადამტანებთან (ვექტორებთან).

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ზომების გარდა და დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში:

ა) ავალებს მსხვილფეხა საქონლის, ცხვრის ან თხის და, საჭიროების შემთხვევაში, სამიზნე პოპულაციების სხვა ცხოველების საწარმოების ბიზნესოპერატორებს, რომ

მათ ცხოველების ვაქცინაციას ამ წესის მე-40 მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული შესაბამისი BTV სეროტიპ(ებ)ით გამოწვეული ინფექციის საწინააღმდეგოდ;

ბ) ახორციელებს მოკვლევას და მონიტორინგს სამიზნე პოპულაციის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსზე იმ საწარმოს სიახლოვეს, სადაც შემთხვევაა დადასტურებული.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული ზომები შეიძლება გაუქმდეს, თუ სააგენტო დაასკვნის, რომ ისინი აღარ არის საჭირო დაავადების გავრცელების რისკის შესაზღუდად.

მუხლი 43. შენახული ცხოველებისა და გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის გადაადგილება სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან BTV-ით ინფექციაზე აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ზონებში

1. სააგენტომ უნდა გასცეს ავტორიზაცია მხოლოდ სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან ცხოველების შეყვანაზე ამ წესის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე იმ შემთხვევაში, თუ ისინი აკმაყოფილებენ ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-2 თავის პირველი მუხლის პირველ-მე-4 პუნქტებით დადგენილ მოთხოვნებს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს ასევე შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან ცხოველების შეყვანაზე BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე, თუ:

ა) შეაფასა რისკი, რომელსაც ცხოველების შეყვანა უქმნის დანიშნულების ადგილის ჯანმრთელობის სტატუსს BTV-ის ინფექციიდან გამომდინარე, დანიშნულების

ადგილზე მის მიერ მიღებული შესაძლო რისკის შემამცირებელი ზომების გათვალისწინებით;

ბ) საჭიროების შემთხვევაში, ის არგებს ზედამხედველობას ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად;

გ) ცხოველები აკმაყოფილებენ ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-2 თავის პირველი მუხლის მე-5-მე-8 პუნქტებით დადგენილ ერთ-ერთ მოთხოვნას.

3. სააგენტო მხოლოდ იმ შემთხვევაში გასცემს ავტორიზაციას სამიზნე პოპულაციის ცხოველების გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის შეტანაზე ამ წესის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე თუ ისინი აკმაყოფილებენ ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლის პირველ-მე-3 პუნქტებში დადგენილ მოთხოვნათაგან ერთ-ერთს მაინც.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს ასევე შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია სამიზნე პოპულაციის ცხოველების გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის შეტანაზე BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე, თუ:

ა) შეაფასა რისკი, რომელსაც შეტანა უქმნის დანიშნულების ადგილის ჯანმრთელობის სტატუსს BTV-ით ინფექციიდან გამომდინარე, დანიშნულების ადგილზე მის მიერ მიღებული რისკის შემამცირებელი შესაძლო ზომების გათვალისწინებით;

ბ) გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალა შეესაბამება ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლის მე-4 პუნქტით დადგენილ მოთხოვნებს.

მუხლი 44. ვექტორებისგან დაცული საწარმო

1. სააგენტოს შეუძლია, ბიზნესოპერატორის მიერ მოთხოვნის შემთხვევაში, მიანიჭოს „ვექტორებისგან დაცული საწარმოს“ სტატუსი საწარმო(ებ)ს, რომელიც აკმაყოფილებს ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-3 თავში დადგენილ კრიტერიუმებს.

2. სააგენტო შესაბამისი სიხშირით, მაგრამ სულ მცირე, დაცვისთვის საჭირო პერიოდის დასაწყისში, განმავლობაში და ბოლოს, ამოწმებს საწარმოში ვექტორებისგან დამცავი ხაფანგის საშუალებით განხორციელებული ზომების ეფექტურობას.

3. სააგენტო დაუყოვნებლივ აუქმებს ვექტორებისგან დაცული საწარმოს სტატუსს, როდესაც ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული პირობები აღარ არის დაცული.

მუხლი 45. ცხოველების გადაადგილება BTV-ით დაინფიცირებაზე აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ზონებში

1. სააგენტო გასცემს ავტორიზაციას სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან ცხოველების გადაადგილებაზე ამ წესის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებულ BTV-ით დაინფიცირებაზე აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ:

ა) სამიზნე პოპულაციის ცხოველები აკმაყოფილებენ სულ მცირე ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-2 თავის პირველი მუხლის პირველ-მე-3 პუნქტებით დადგენილ მოთხოვნებს მაინც; ან

ბ) სატრანსპორტო საშუალებები, რომლებშიც ცხოველები იტვირთება, დაცულია გადამტანების (ვექტორების) თავდასხმებისგან და ტრანსპორტირება/მგზავრობა არ მოიცავს ცხოველების გადმოტვირთვას 1 დღეზე მეტი ვადით, ან ცხოველები გადმოტვირთულია 1 დღეზე მეტი ვადით გადამტანებისგან (ვექტორისგან) დაცულ საწარმოში ან გადამტანებისგან (ვექტორებისგან) თავისუფალ პერიოდში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს ასევე შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია სამიზნე ცხოველთა პოპულაციიდან BTV-ით ინფექციის აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიაზე ცხოველების გადაადგილებაზე, თუ დაცულია ამ წესის 43-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი მოთხოვნები.

თავი VI

წყლის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამები

მუხლი 46. წყლის ცხოველების B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრისას დაავადების კონტროლის სტრატეგია

1. სააგენტო, წყლის ცხოველებში B კატეგორიის დაავადების სავალდებულო აღმოფხვრის პროგრამის ან C კატეგორიის დაავადების არჩევითი აღმოფხვრის პროგრამის შემუშავებისას, ამ პროგრამებს დააფუძნებს დაავადებათა კონტროლის სტრატეგიაზე, რომელიც თითოეული დაავადებისთვის მოიცავს:

ა) ზედამხედველობის ტიპს, რომელიც აუცილებელია დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისა და შენარჩუნების პირობების მისაღწევად, ამ წესის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ.ბ“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით;

ბ) ამ წესის 47-ე და 51-ე მუხლებით განსაზღვრულ აღმოფხვრის პროგრამით დაფარულ ტერიტორიასა და ცხოველთა პოპულაციას;

გ) ამ წესის 49-ე მუხლით გათვალისწინებული აღმოფხვრის პროგრამის ხანგრძლივობას, მათ შორის ამ წესის 48-ე მუხლით განსაზღვრულ საბოლოო და შუალედურ მიზნებს;

დ) ამ წესის 55-ე-65-ე მუხლებით გათვალისწინებული დაავადების სპეციფიკურ პრევენციულ და კონტროლის ზომებს.

2. სააგენტოს შეუძლია აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართოს კოორდინირებული ზომები მის სახმელეთო ან სანაპირო საერთო საზღვარის მქონე სხვა ქვეყნებთან, რათა უზრუნველყოს პროგრამების მიზნის მიღწევა და მისი გაგრძელება. თუ ასეთი კოორდინაცია არ არის დამყარებული, სააგენტო, თუ შესაძლებელია, აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართავს რისკის შემამცირებელ ეფექტურ ზომებს, მათ შორის გაძლიერებულ ზედამხედველობას.

მუხლი 47. ტერიტორიული მასშტაბი და ცხოველთა პოპულაცია

1. სააგენტო განსაზღვრავს აღმოფხვრის პროგრამის მასშტაბს, მათ შორის:

ა) დაფარულ ტერიტორიას;

ბ) ცხოველთა სამიზნე პოპულაციას და, საჭიროების შემთხვევაში, ცხოველთა დამატებით პოპულაციებს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული აღმოფხვრის პროგრამით დაფარული ტერიტორია შეიძლება იყოს:

ა) მთლიანი ტერიტორია;

ბ) ერთი ან რამდენიმე ზონა; ან

გ) იმ საწარმოების გეოგრაფიული მდებარეობა, რომელებისგანაც შედგება კომპარტმენტი ან კომპარტმენტები.

3. აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართული უნდა იყოს ყველა საწარმო, რომელიც მდებარეობს ქვეყანაში, ზონაში ან კომპარტმენტში, რომელიც დაფარულია აღმოფხვრის პროგრამით.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია აღმოფხვრის პროგრამიდან გამორიცხოს აკვაკულტურის საწარმოები, რომლებიც არ წარმოადგენენ

მნიშვნელოვან რისკს ამ პროგრამის წარმატებისთვის და რომლებიც გათავისუფლებულია ავტორიზაციაზე განაცხადის შეტანის ვალდებულებისგან.

მუხლი 48. საბოლოო და შუალედური მიზნები

1. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართავს თვისებრივ და რაოდენობრივ საბოლოო მიზნებს, რომლებიც მოიცავს ამ წესის 72-ე მუხლში დადგენილ ყველა დაავადებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ მოთხოვნას დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისთვის.

2. სადაც ეს ტექნიკურად შესაძლებელია, სააგენტო ამ პროგრამაში ასევე ჩართავს თვისებრივ და რაოდენობრივ საბოლოო მიზნებს, რომლებიც დაფუძნებულია გარეული ცხოველების პოპულაციების ჯანმრთელობის სტატუსზე, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მიღწევას.

3. სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართავს თვისებრივ და რაოდენობრივ წლის შუალედურ ან მრავალწლიან მიზნებს, რათა ასახოს საბოლოო მიზნებისკენ მიღწეული პროგრესი. ეს შუალედური მიზნები უნდა მოიცავდეს:

ა) ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ ყველა დაავადებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ მოთხოვნას და ამ მუხლის მე-2 პუნქტში გათვალისწინებულ მიზნებს;

ბ) საჭიროების შემთხვევაში, დამატებით მოთხოვნებს, რომლებიც არ შედის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების მოთხოვნებში აღმოფხვრისკენ მიმავალი პროგრესის შესაფასებლად.

მუხლი 49. გამოყენების პერიოდი

1. სიით განსაზღვრული წყლის ცხოველთა დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამების გამოყენების პერიოდი განისაზღვრება ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილით, კერძოდ:

- ა) ამ დანართის პირველი თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - VHS და IHN-თვის;
- ბ) ამ დანართის მე-2 თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - HPR- ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციისთვის;
- გ) ამ დანართის მე-3 თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - *Marteilia refringens*-ით ინფექციისთვის;
- დ) ამ დანართის მე-4 თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - *Bonamia exitiosa*-ით ინფექციისთვის;
- ე) ამ დანართის მე-5 თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - *Bonamia ostreae*-ით ინფექციისთვის;
- ვ) ამ დანართის მე-6 თავის მე-2 და მე-3 მუხლებით - WSSV ინფექციისთვის.

2. C კატეგორიის დაავადებების შემთხვევაში, აღმოფხვრის პროგრამის გამოყენების პერიოდი არ უნდა აღემატებოდეს 6 წელს სამინისტროს მიერ მისი პირველადი დამტკიცების დღიდან. სათანადოდ დასაბუთებულ შემთხვევებში, სამინისტროს შეუძლია, სააგენტოს მოთხოვნის საფუძველზე, გააგრძელოს აღმოფხვრის პროგრამის გამოყენების ვადა დამატებით 6 წლით.

მუხლი 50. აღმოფხვრის პროგრამის მინიმალური მოთხოვნები

სააგენტომ ქვეყანაში, ზონაში ან კომპარტმენტში B ან C კატეგორიის კონკრეტული დაავადების აღმოფხვრის პროგრამა უნდა დააფუძნოს:

- ა) ქვეყნის, ზონის ან კომპარტმენტის ჯანმრთელობის სტატუსის განსაზღვრაზე, ყველა იმ საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსის დადგენით, სადაც სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველები ინახება;

ბ) დაავადებების კონტროლის ზომების განხორციელებაზე ყველა საწარმოში, სადაც საექვო და დადასტურებული შემთხვევებია გამოვლენილი;

გ) ბიოუსაფრთხოების და რისკის შემამცირებელი სხვა ზომების განხორციელებაზე საწარმოში სიით განსაზღვრული სახეობების დაინფიცირების რისკის შესამცირებლად;

დ) ზოგიერთ შემთხვევებში, ვაქცინაციაზე, როგორც აღმოფხვრის პროგრამის ნაწილზე.

მუხლი 51. B და C კატეგორიის დაავადებების აღმოფხვრის პროგრამებში შემავალი ცხოველთა პოპულაცია

1. სააგენტო იყენებს აღმოფხვრის პროგრამას ქვეყნის, ზონის ან კომპარტმენტის ტერიტორიაზე არსებულ საწარმოში შენახულ, სიით განსაზღვრულ სახეობებზე.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია გამორიცხოს აღმოფხვრის პროგრამიდან, რისკის შეფასების საფუძველზე, ის საწარმო, რომელიც ინახავს მხოლოდ „სიით განსაზღვრული ზოგიერთი დაავადების პრევენციის და კონტროლის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების დანართი N16-ით „სიით განსაზღვრული სახეობები“ განსაზღვრულ გადამტან/ვექტორ სახეობებს.

3. თუ ტექნიკურად შესაძლებელია, სააგენტო აღმოფხვრის პროგრამაში ჩართავს ცხოველთა დამატებით პოპულაციებს, როდესაც ასეთი ცხოველები:

ა) წარმოადგენენ მნიშვნელოვან საფრთხეს ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსისთვის;

ბ) ჩართულნი არიან აღმოფხვრის პროგრამაში იმის გამო, რომ აკვაკულტურის საწარმოების რაოდენობა მცირეა და მათი ჩართვა აუცილებელია ქვეყნის, ზონის ან

კომპარტმენტის დამაკმაყოფილებელი ეპიდემიოლოგიური დაფარვის უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 52. აღმოფხვრის პროგრამებს დაქვემდებარებულ ქვეყანაში, ზონაში ან კომპარტმენტში გასატარებელი ზომები

1. აღმოფხვრის პროგრამების პროგრესის მონიტორინგის მიზნით, სააგენტო აკლასიფიცირებს ყველა იმ საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსს, სადაც ინახება სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველები, შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

ა) აღმოფხვრის პროგრამის დაწყებისას თითოეული საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსის მიხედვით;

ბ) სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების საწარმოში შეყვანის პირობების დაცვის მიხედვით;

გ) ბიზნესოპერატორის მიერ დაავადებაზე ნებისმიერი ეჭვის ან გამოვლენის შესახებ სააგენტოსთვის შეტყობინების ვალდებულების შესრულების მიხედვით;

დ) დაავადებაზე ეჭვის ან დადასტურების შემთხვევაში გამოსაყენებელი დაავადების კონტროლის ზომების შესრულების მიხედვით;

ე) საწარმოში შენახული სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების ვაქცინაციის რეჟიმების გამოყენების შესაძლებლობის მიხედვით;

ვ) ნებისმიერი დამატებითი ზომის მიხედვით, რომელსაც სააგენტო საჭიროდ მიიჩნევს.

2. სააგენტო ვალდებულია:

ა) დაიწყოს, შეინარჩუნოს ან გააუქმოს აღმოფხვრის პროგრამა საწარმოების მიერ ამ მუხლის პირველ პუნქტში დადგენილი მოთხოვნების დაკმაყოფილების ან შეუსრულებლობის შესაბამისად;

ბ) შესაბამისი საწარმოს ბიზნესოპერატორს აცნობოს ჯანმრთელობის სტატუსის ევოლუციისა და დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისთვის საჭირო ზომების შესახებ.

3. ბიზნესოპერატორი ვალდებულია დაიცვას ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“-„ვ“ ქვეპუნქტებით დადგენილი მოთხოვნები, რათა აღმოფხვრის პროგრამის განხორციელება შესაძლებელი იყოს მისი წარმატებით დასრულებამდე ან გაუქმებამდე.

მუხლი 53. შემოფარგლული საწარმოსთვის ჯანმრთელობის სტატუსის კლასიფიკაციაზე გამონაკლისი

ამ წესის 52-ე მუხლი პირველი პუნქტის გაუთვალისწინებლად, სააგენტოს შეუძლია არ განახორციელოს შემოფარგლული საწარმოების ჯანმრთელობის სტატუსის კლასიფიცირება, თუ ამ შემოფარგლულ საწარმოში შენახული ცხოველთა პოპულაცია ექვემდებარება შესაბამისი რისკის შემამცირებელ და დაავადების კონტროლის ზომებს, რომლებიც უზრუნველყოფს, რომ იგი არ წარმოადგენს დაავადების გავრცელების რისკს.

მუხლი 54. ვაქცინაცია

სააგენტოს შეუძლია, სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ აღმოფხვრის პროგრამებში ჩართოს:

ა) სიით განსაზღვრული სახეობების ვაქცინაცია;

ბ) შენახული ცხოველების დამატებითი პოპულაციის ვაქცინაცია;

გ) გარეული ცხოველების დამატებითი პოპულაციის ვაქცინაცია.

მუხლი 55. დაავადებების კონტროლის ზომები ზოგიერთ დაავადებაზე ეჭვის შემთხვევაში

1. როდესაც საწარმოში შესაბამისი დაავადების შემთხვევაზე სააგენტოს გააჩნია ეჭვი, ატარებს საჭირო მოკვლევას.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული მოკვლევის შედეგების მოლოდინში, სააგენტო:

ა) კრძალავს საწარმოში ცხოველების ან ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების შეყვანა/შეტანას;

ბ) თუ ტექნიკურად შესაძლებელია, გასცემს ბრძანებას საწარმოში იმ ერთეულების იზოლაციის შესახებ, სადაც საეჭვო ცხოველები არიან განთავსებული;

გ) კრძალავს ცხოველების და ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების გადაადგილებას საწარმოდან, თუ ეს არ არის ავტორიზებული სააგენტოს მიერ დაუყოვნებლივ დაკვლის ან გადამუშავების მიზნით წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში, ან ადამიანის მიერ პირდაპირი მოხმარებისთვის, მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში, რომლებიც ამ მიზნით ცოცხლად იყიდება;

დ) კრძალავს საწარმოდან აღჭურვილობის, ცხოველის საკვების და ცწადპ-ის გადაადგილებას, თუ ეს არ არის ავტორიზებული სააგენტოს მიერ.

3. სააგენტო ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში მითითებულ ზომებს დაავადების არსებობის გამორიცხვამდე ან დადასტურებამდე ინარჩუნებს.

მუხლი 56. დაავადებათა კონტროლის ზომების გაფართოება ზოგიერთ დაავადებაზე ექვის შემთხვევაში

1. სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, ამ წესის 55-ე მუხლით გათვალისწინებულ ზომებს ავრცელებს:

ა) ნებისმიერ საწარმოზე, რომელსაც ჰიდროდინამიკური პირობების გამო, საექვო საწარმოებიდან დაავადების გავრცელების გაზრდილი რისკი აქვს;

ბ) ნებისმიერ საწარმოზე, რომელსაც საექვო საწარმოებთან პირდაპირი ეპიდემიოლოგიური კავშირი აქვს.

2. თუ დაავადების არსებობა წყლის გარეულ ცხოველებში საექვოა, სააგენტო, საჭიროების შემთხვევაში, ამ წესის 55-ე მუხლით გათვალისწინებულ ზომებს შესაბამის საწარმოებზეც ავრცელებს.

მუხლი 57. დაავადებაზე ექვის შემთხვევაში დაავადების კონტროლის ზომებიდან გამონაკლისები

1. ამ წესის 55-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის გაუთვალისწინებლად, სააგენტოს შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია აკვაკულტურის ცხოველების მისი სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ საწარმოში გადაადგილებაზე, იმ პირობით, რომ დაკმაყოფილებულია შემდეგი მოთხოვნები:

ა) გადაადგილდებიან მხოლოდ ის ცხოველები, რომლებსაც არ აღენიშნებათ დაავადების სიმპტომები;

ბ) დანიშნულების საწარმოში აკვაკულტურის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსი ან ამ საწარმოში მიმავალი წყლის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსი არ ზიანდება გადაადგილებით;

გ) დანიშნულების საწარმოში მათ არ აქვთ კონტაქტი შესაბამის დაავადებასთან დაკავშირებით უფრო მაღალი ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე აკვაკულტურის ცხოველებთან;

დ) ცხოველები დანიშნულების საწარმოში იმყოფებიან სააგენტოს მიერ განსაზღვრული მაქსიმალური ვადით.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული გამონაკლისის გამოყენებისას, სააგენტო:

ა) საჭიროების შემთხვევაში, ხელახლა კლასიფიკაციას უკეთებს დანიშნულების საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსს ამ წესის 52-ე მუხლით პირველი პუნქტით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად, ამ წესის 55-ე მუხლის პირველ პუნქტით განსაზღვრული მოკვლევის დასრულებამდე;

ბ) კრძალავს ცხოველების გადაადგილებას დანიშნულების საწარმოდან მოკვლევის დასრულებამდე, თუ არ არის გაცემული ავტორიზაცია მათ ტრანსპორტირებაზე წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში დაუყოვნებლივი დაკვლის ან გადამუშავების ან ადამიანის მიერ პირდაპირი მოხმარებისთვის, იმ მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში, რომლებიც ამ მიზნით ცოცხლად იყიდება.

3. სააგენტოს შეუძლია გამოიყენოს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წარმოშობის და დანიშნულების საწარმოების ბიზნესოპერატორები და გამონაკლისის ქვეშ მყოფი ცხოველების გადამზიდავები:

ა) იყენებენ შესაბამის ბიოუსაფრთხოებას და რისკის შემამცირებელ სხვა ზომებს, რომლებიც აუცილებელია დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად;

ბ) უზრუნველყოფენ სააგენტოს გარანტიებით, რომ მიღებულია ყველა საჭირო ბიოუსაფრთხოების და რისკის შემამცირებელი სხვა ზომები;

გ) უზრუნველყოფენ სააგენტოს გარანტიებით, რომ ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში მითითებული წყლის ცხოველებიდან მიღებული „ტექნიკური რეგლამენტის – „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ დამტკიცების შესახებ” - საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბრის N605 დადგენილებით დამკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი - ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ცნადა გამოშვდება ან განიკარგება, როგორც პირველი ან მე-2 კატეგორიის მასალა, ამავე დადგენილების მე-12 ან მე-13 მუხლების შესაბამისად.

მუხლი 58. ზოგიერთი დაავადებების ოფიციალური დადასტურება და დაავადებათა კონტროლის ზომები

1. თუ შემთხვევა დადასტურდება, სააგენტო:

ა) აცხადებს საწარმო(ებ)ს დაინფიცირებულად;

ბ) ახდენს დაინფიცირებული საწარმო(ებ)ის ჯანმრთელობის სტატუსის ხელახლა კლასიფიკაციას;

გ) ადგენს შეზღუდული ზონის შესაბამის ზომას;

დ) ატარებს ამ წესის 59-ე-65-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ზომებს დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში.

2. მინიმალური მოთხოვნები, რომლებიც უნდა გავრცელდეს შეზღუდულ ზონაში მდებარე საწარმო(ებ)ზე, განსაზღვრულია ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილში, კერძოდ:

ა) პირველი თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - VHS და IHN-ისთვის;

ბ) მე-2 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - HPR-ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციისთვის;

გ) მე-3 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - *Marteilia refringens*-ის ინფექციისთვის;

დ) მე-4 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - *Bonamia exitiosa*-ის ინფექციისთვის;

ე) მე-5 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - *Bonamia ostreae*-ის ინფექციისთვის;

ვ) მე-6 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში - WSSV-ის ინფექციისთვის.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია არ შექმნას შეზღუდული ზონა:

ა) როდესაც დაინფიცირებული საწარმო არ უშვებს დაუმუშავებელ ჩამდინარე წყლებს ირგვლივ არსებულ წყლებში; და

ბ) როდესაც საწარმოში არსებული ბიოუსაფრთხოების ზომები ისეთი სტანდარტისაა, რომელიც უზრუნველყოფს ინფექციის სრულად შეკავებას.

4. სააგენტოს შეუძლია მიიღოს რისკის შემამცირებელი ზომები შეზღუდულ ზონაში შემდეგ საქმიანობასთან დაკავშირებით:

ა) აკვაკულტურის გემი-ტანკერის გადაადგილებაზე შეზღუდული ზონის გავლით;

ბ) თევზჭერის საქმიანობაზე;

გ) დაავადების გავრცელების რისკის შესაძლო გამომწვევ სხვა საქმიანობაზე.

5. თუ დაავადება დადასტურდა წყლის გარეულ ცხოველებში, სააგენტოს შეუძლია:

ა) შეიმუშაოს და განახორციელოს პრევენციის, ზედამხედველობის და დაავადებათა კონტროლის ზომები, რომლებიც აუცილებელია დაავადების გავრცელების თავიდან ასაცილებლად სიით განსაზღვრული სახეობების შენახულ ცხოველებზე ან ცხოველთა დამატებით პოპულაციებზე;

ბ) გაძლიერებული ზედამხედველობის განხორციელება წყლის გარეული ცხოველების პოპულაციებზე და დადასტურებულ შემთხვევასთან პირდაპირი ეპიდემიოლოგიური კავშირის მქონე საწარმოებში;

გ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, წყლის შესაბამისი გარეული ცხოველების პოპულაციიდან დაავადების აღმოსაფხვრელად ზომების მიღება.

მუხლი 59. ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვა და გამოკვლევები ზოგიერთი დაავადებების დადასტურების შემთხვევაში

1. დაავადების დადასტურების შემთხვევაში, სააგენტო ვალდებულია:

ა) ჩაატაროს ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვა;

ბ) ჩაატაროს მოკვლევა და გამოიყენოს ამ წესის 55-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ზომები ყველა ეპიდემიოლოგიურად დაკავშირებულ საწარმოში;

გ) მოარგოს ზედამხედველობა იდენტიფიცირებულ რისკ-ფაქტორებს, ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის დასკვნების გათვალისწინებით.

2. სააგენტო განიხილავს გარეულ ცხოველებზე მოკვლევის ჩატარების საჭიროებას, თუ ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვა ავლენს ეპიდემიოლოგიურ კავშირებს გარეულ და შენახულ ცხოველებს შორის.

3. სააგენტო რაც შეიძლება მალე აცნობებს:

ა) ბიზნესოპერატორებს, რომლებსაც დადასტურებულ შემთხვევასთან ეპიდემიოლოგიური კავშირი აქვთ;

ბ) სხვა ქვეყნების კომპეტენტურ ორგანოებს, რომლებიც შეიძლება დაინტერესებული იყვნენ დაინფიცირებულ საწარმოსთან ეპიდემიოლოგიური კავშირით.

მუხლი 60. შეზღუდულ ზონაში მდებარე დაინფიცირებულ საწარმოში/საწარმოდან და ნებისმიერ სხვა საწარმოში/საწარმოდან გადაადგილება

1. სააგენტო შეზღუდულ ზონაში მდებარე ყველა დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში და ნებისმიერ სხვა საწარმო(ებ)ში:

ა) თუ ტექნიკურად შესაძლებელია, ბრძანებს საექვო და დადასტურებული შემთხვევების იზოლაციას;

ბ) კრძალავს შესაბამისი დაავადების მქონე სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების ან ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების გადაადგილებას საწარმოებიდან/საწარმოებში, თუ ეს არ არის ავტორიზებული სააგენტოს მიერ დაუყოვნებლივი დაკვლის ან წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში გადამუშავებისთვის ან ადამიანის მიერ პირდაპირი მოხმარებისთვის მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში, რომლებიც იყიდება ცოცხლად ამ მიზნით;

გ) კრძალავს შესაბამისი დაავადების მქონე სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების შეყვანას საწარმოში, თუ ეს არ არის ავტორიზებული სააგენტოს მიერ სათანადოდ დასაბუთებული საფუძვლით;

დ) კრძალავს აღჭურვილობის, ცხოველის საკვების და ცწადპ-ის გადაადგილებას საწარმოდან, თუ ეს არ არის ავტორიზებული სააგენტოს მიერ.

2. სააგენტო ავრცელებს ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“-„გ“ ქვეპუნქტებში მითითებულ ზომებს შენახული ცხოველების დამატებით პოპულაციებზე, თუ ისინი წარმოადგენენ დაავადების გავრცელების რისკს.

მუხლი 61. დაინფიცირებული საწარმოდან ცხოველებისა და ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების გადაადგილების შეზღუდვაზე გამონაკლისები

1. ამ წესის მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია ავტორიზაცია გასცეს იმავე შეზღუდულ ზონაში, ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ საწარმოში, აკვაკულტურის ცხოველების გადაადგილებაზე, იმ პირობით, რომ:

ა) გადაადგილდება მხოლოდ ის ცხოველები, რომლებსაც არ აღენიშნებათ დაავადების სიმპტომები;

ბ) დანიშნულების საწარმოში აკვაკულტურის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს ან ამ საწარმოსკენ მიმავალ წყლის ცხოველებს გადაადგილება საფრთხეს არ უქმნის;

გ) დანიშნულების საწარმოში მათ არ აქვთ კონტაქტი შესაბამისი დაავადების მიმართ უფრო მაღალი ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე აკვაკულტურის ცხოველებთან;

დ) ცხოველები დანიშნულების საწარმოში იმყოფებიან სააგენტოს მიერ განსაზღვრული მაქსიმალური ვადით.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული გამონაკლისის გამოყენებისას:

ა) საჭიროების შემთხვევაში, სააგენტო ხელახლა კლასიფიკაციას უკეთებს დანიშნულების საწარმოს ჯანმრთელობის სტატუსს ამ წესის 52-ე მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად;

ბ) სააგენტო კრძალავს ცხოველების გადაადგილებას დანიშნულების საწარმოდან, თუ მას არ აქვს ავტორიზაცია მათი ტრანსპორტირების შესახებ წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში დაუყოვნებლივი დაკვლის ან გადამუშავების ან ადამიანის მიერ პირდაპირი მოხმარებისთვის, იმ მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში, რომლებიც იყიდება ცოცხლად ამ მიზნით. ყველა შემთხვევაში, „ტექნიკური რეგლამენტის – „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ დამტკიცების შესახებ” - საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბრის N605 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტი - ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესებით განსაზღვრული ცწადპ უნდა გადამუშავდეს ან განიკარგოს, როგორც პირველი ან მე-2 კატეგორიის მასალა, ამავე დადგენილების მე-12 ან მე-13 მუხლების შესაბამისად;

გ) დანიშნულების საწარმო იმყოფება სააგენტოს სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ საწარმოს დასუფთავების, დეზინფექციის და შესაბამისი სანაციის დასრულებამდე.

3. ამ წესის მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია ავტორიზაცია გასცეს აკვაკულტურის ცხოველების გადაყვანაზე დაინფიცირებულ სხვა საწარმოში, რომლებიც არ ახორციელებენ ამ კონკრეტული დაავადების აღმოფხვრის პროგრამას იმ პირობით, რომ:

ა) გადაადგილდებიან მხოლოდ ის ცხოველები, რომლებიც არ ავლენენ დაავადების სიმპტომებს;

ბ) დანიშნულების ადგილზე ან ამ საწარმოში მიმავალი აკვაკულტურის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს გადაადგილება საფრთხეს არ უქმნის; და

გ) გადაადგილება შეესაბამება „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ —~~საქართველოს~~ ~~მთავრობის~~ 153-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ სერტიფიცირების მოთხოვნებს.

4. ამ წესის მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია აკვაკულტურის ცხოველებისა და ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების გადაადგილებაზე სასაკლავოსა და გადამამუშავებელ საწარმოებში (გარდა წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში) იმ პირობით, რომ:

ა) გადაადგილდებიან მხოლოდ ის ცხოველები, რომლებსაც დაავადების სიმპტომები არ აღენიშნებათ;

ბ) სასაკლავო და გადამამუშავებელი საწარმო არ მდებარეობს ზონაში ან კომპარტმენტში, რომელიც ახორციელებს ამ კონკრეტული დაავადების აღმოფხვრის პროგრამას ან რომელიც მიჩნეულია დაავადებაზე თავისუფალად;

გ) სასაკლავოსკენ და გადამამუშავებელი საწარმოსკენ მიმავალი ან მის მიმდებარე ტერიტორიაზე მიმავალი წყლის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს გადაადგილება საფრთხეს არ უქმნის;

დ) გადაადგილება შეესაბამება „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის 153-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ სერტიფიცირების მოთხოვნებს.

5. ამ წესის მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, სააგენტოს შეუძლია გასცეს ავტორიზაცია ცხოველთა და ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების გადადგილებაზე დაინფიცირებული საწარმოდან სხვა საწარმოში ცხოველის დამატებითი პოპულაციებიდან დამატებითი შეზღუდვების გარეშე, იმ პირობით, რომ:

ა) დასრულებულია რისკის შეფასება;

ბ) საჭიროების შემთხვევაში, ხორციელდება რისკის შემამცირებელი ზომები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დანიშნულების ადგილზე ან დანიშნულების ადგილისკენ მიმავალ გზაზე წყლის ცხოველების ჯანმრთელობის სტატუსს საფრთხეს არ შეუქმნის;

გ) გადაადგილება შეესაბამება „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - ~~საქართველოს~~ ~~მთავრობის~~ 153-ე მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილ სერტიფიცირების მოთხოვნებს.

მუხლი 62. დაინფიცირებული ცხოველების მოცილება

1. დაავადების დადასტურების შემდეგ, სააგენტო ყველა დაინფიცირებულ საწარმოში, სააგენტოს მიერ განსაზღვრული მაქსიმალური ვადის განმავლობაში, იღებს შემდეგ ზომებს შესაბამისი დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების წყლის ცხოველებთან დაკავშირებით:

ა) ყველა მკვდარი ცხოველის მოცილება;

ბ) ყველა მომავლადვი ცხოველის მოცილება და მოკვლა;

გ) დაავადების სიმპტომების მქონე ყველა ცხოველის მოცილება და მოკვლა;

დ) ადამიანის მოხმარებისთვის დაკვლა, ან ცოცხლად გაყიდული მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში, წყლიდან იმ ცხოველების გაყვანა, რომლებიც დარჩნენ

საწარმოში ამ პუნქტის „ა“-„გ“ ქვეპუნქტებში მითითებული ზომების დასრულების შემდეგ.

2. სააგენტოს შეუძლია, სათანადოდ დასაბუთებულ საფუძველზე, ადამიანის მოხმარებისთვის დაკვლა, ან ცოცხლად გაყიდული მოლუსკების ან კიბოსნაირების შემთხვევაში:

ა) შესაბამისი დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების ყველა ცხოველის დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში წყლიდან ამოღება/მოცილება, ამ ცხოველების ტესტირების გარეშე;

ბ) საექვო ცხოველების, რომლებსაც აქვთ ეპიდემიოლოგიური კავშირი დადასტურებულ შემთხვევასთან, წყლიდან ამოღება/მოცილება.

3. ამ მუხლის პირველ პუნქტით განსაზღვრული ცხოველების ადამიანის მოხმარებისთვის დაკვლა ან წყლიდან ამოღება/მოცილება უნდა განხორციელდეს სახელმწიფო ზედამხედველობის ქვეშ წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში ან დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში წყლის სასურსათო დანიშნულების ცხოველების დაავადების კონტროლის საწარმოში შემდგომი დამუშავებით.

4. სააგენტო ამ მუხლში გათვალისწინებულ ზომებს ავრცელებს აკვაკულტურის ცხოველების დამატებით პოპულაციებზე, როდესაც ეს აუცილებელია დაავადების კონტროლისთვის.

5. სააგენტოს შეუძლია გასცეს ბრძანება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული ზოგიერთი ან ყველა ცხოველის და სიით განუსაზღვრელი სახეობების ცხოველების დაკვლისა და განკარგვის შესახებ დაინფიცირებულ საწარმო(ებ)ში, ნაცვლად მათი ადამიანის მოხმარებისთვის დაკვლისა.

6. ამ მუხლის შესაბამისად დაკლული ან მოკლული ცხოველების ყველა ცნად უნდა გადამუშავდეს ან განიკარგოს, როგორც 1 ან 2 კატეგორიის მასალა „ტექნიკური

რეგლამენტის – „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ დამტკიცების შესახებ” - საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბრის N605 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტის – „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესების“ მე-12 ან მე-13 მუხლების შესაბამისად.

მუხლი 63. დასუფთავება და დეზინფექცია

1. რეპოპულაციამდე სააგენტო ყველა დაინფიცირებული საწარმოსთვის გასცემს ბრძანებას შემდეგი ნაგებობებისა და ინვენტარის დასუფთავებისა და დეზინფექციის შესახებ:

ა) საწარმოსი, რამდენადაც ეს ტექნიკურად შესაძლებელია, ამ წესის 62-ე მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული ცხოველებისა და ცხოველის ყველა დაბინძურებული საკვების მოცილების შემდეგ;

ბ) ნებისმიერი მეთევზეობასთან დაკავშირებული აღჭურვილობის, მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ, საკვებურების, დამხარისხებლის, ვაქცინაციისა და სამკურნალო აღჭურვილობისა და სამუშაო ნავენის;

გ) ნებისმიერი წარმოებასთან დაკავშირებული აღჭურვილობის, მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ, გალიების, ბადეების, საყრდენი კონსტრუქციების, ტომარებისა და გრძელი ხაზოვანი საკიდების;

დ) ნებისმიერი დამცავი ტანსაცმლის ან უსაფრთხოების აღჭურვილობის, რომელსაც იყენებენ ბიზნესოპერატორები და ვიზიტორები;

ე) ყველა სატრანსპორტო საშუალების, მათ შორის ავზებისა და სხვა აღჭურვილობის, რომლებიც გამოიყენება დაინფიცირებული ცხოველების ან დაინფიცირებულ ცხოველებთან კონტაქტში მყოფი პერსონალის გადასადგილებლად.

2. სააგენტო ამტკიცებს დასუფთავებისა და დეზინფექციის პროტოკოლს.

3. სააგენტო ზედამხედველობას უწევს დასუფთავებასა და დეზინფექციას და არ აღადგენს ან ხელახლა არ მიაჩნებს საწარმოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსს ვიდრე არ ჩათვლის, რომ დასუფთავება და დეზინფექცია დასრულებულია.

მუხლი 64. სანაცია

1. სააგენტო გასცემს ბრძანებას ყველა დაინფიცირებული საწარმოს სანაციაზე, რომელიც უნდა განხორციელდეს ამ წესის 63-ე მუხლით გათვალისწინებული დასუფთავებისა და დეზინფექციის პროცესის დასრულების შემდეგ.

2. სანაციის ხანგრძლივობა უნდა შეესაბამებოდეს შესაბამის პათოგენს და დაინფიცირებულ საწარმოში გამოყენებული წარმოების სისტემის ტიპს. დამუშავების გარკვეული პერიოდები განსაზღვრულია ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილში, კერძოდ:

ა) VHS და IHN-ისთვის - პირველი თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში;

ბ) HPR- ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV-ის ინფექციისთვის - მე-2 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში;

გ) *Marteilia refringens*-ის ინფექციისთვის - მე-3 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში;

დ) *Bonamia exitiosa*-ის ინფექციისთვის - მე-4 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში;

ე) *Bonamia ostreae*-ის ინფექციისთვის - მე-5 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში;

ვ) WSSV-ის ინფექციისთვის - მე-6 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში.

3. სააგენტო განსაზღვრავს სინქრონულ სანაციას დამცავ ზონაში ან, თუ დამცავი ზონა არ არის დადგენილი, შეზღუდულ ზონაში დაინფიცირებული საწარმოსთვის. სინქრონული სანაცია ასევე შეიძლება გაგრძელდეს სხვა საწარმოზე რისკის შეფასების საფუძველზე. სინქრონული სანაციის ხანგრძლივობა და იმ ტერიტორიის ფართობი, რომელშიც ასეთი სანაცია უნდა განხორციელდეს, განსაზღვრულია ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილში, კერძოდ:

ა) VHS-ისა და IHN-ისთვის - პირველი თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი;

ბ) HPR-ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV-ს ინფექციისთვის - მე-2 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი;

გ) *Marteilia refringens*-ის ინფექციისთვის - მე-3 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი;

დ) *Bonamia exitiosa*-ის ინფექციისთვის - მე-4 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი;

ე) *Bonamia ostreae*-ის ინფექციისთვის - მე-5 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი;

ვ) WSSV-ით ინფექციისთვის - მე-6 თავის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტი.

მუხლი 65. რისკის შემამცირებელი ზომები რეინფექციის თავიდან ასაცილებლად

დაავადების კონტროლის ზომების მოხსნამდე ან მოხსნის შემდეგ, სააგენტო განსაზღვრავს რისკის შემამცირებელ პროპორციულ ზომებს საწარმოს რეინფექციის

თავიდან ასაცილებლად, ეპიდემიოლოგიური გამოკითხვის შედეგებით მოპოვებული შესაბამისი რისკ-ფაქტორების გათვალისწინებით. ეს ზომები, სულ მცირე, უნდა ითვალისწინებდეს:

ა) დაავადების გამომწვევის არსებობას გარემოში ან გარეულ ცხოველებში;

ბ) საწარმოს სპეციფიკასთან ადაპტირებულ ბიოუსაფრთხოების ზომებს.

თავი VII

დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი

მუხლი 66. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმები

დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი **სააგენტოს მიერ** შეიძლება მიენიჭოს ქვეყანას ან მათ ზონებს მხოლოდ შემდეგი ზოგადი და სპეციფიკური კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში:

ა) ზოგადი კრიტერიუმებია:

ა.ა) ტერიტორიული არეალი შეესაბამება ამ წესის მე-13 ან 47-ე მუხლებით დადგენილ მოთხოვნებს, შესაბამის შემთხვევაში;

ა.ბ) დაავადების ზედამხედველობა შეესაბამება ამ წესის მე-3 მუხლის პირველი ან მე-2 პუნქტებით დადგენილ მოთხოვნებს, შესაბამის შემთხვევაში;

ა.გ) ბიზნესოპერატორები იცავენ „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - **საქართველოს მთავრობის დადგენილების** მე-10 მუხლით განსაზღვრულ ბიოუსაფრთხოების ზომებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს;

ა.დ) დაავადებასთან დაკავშირებული დაავადების კონტროლის ზომები, დაავადებაზე ექვის ან დადასტურების შემთხვევაში, შეესაბამება შემდეგ მოთხოვნებს:

ა.დ.ა) *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციისთვის, MTBC, EBL, IBR/IPV ინფექციისთვის, ADV და BVD ინფექციისთვის - ამ წესის 21-ე-31-ე მუხლებს;

ა.დ.ბ) RABV ინფექციისთვის - ამ წესის 35-ე და 36-ე მუხლებს;

ა.დ.გ) BTV ინფექციისთვის - ამ წესის 41-ე და 42-ე მუხლებს;

ა.დ.დ) VHS ინფექციისთვის, IHN ინფექციისთვის, HPR-ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციისთვის, *Marteilia refringens* ინფექციისთვის, *Bonamia exitiosa* ინფექციისთვის, *Bonamia ostreae* ინფექციისთვის და WSSV ინფექციისთვის - ამ წესის 55-ე-65-ე მუხლებს;

ა.ე) საწარმო რეგისტრირებული ან/და ავტორიზებულია/აღიარებულია, საწარმოს ტიპის შესაბამისად;

ა.ვ) ცხოველის ტიპის შესაბამისად, უზრუნველყოფილია ცხოველთა სამიზნე პოპულაციიდან ცხოველების იდენტიფიკაცია და გასამრავლებელი (გენეტიკური) მასალის მიკვლევადობა;

ა.ზ) გადაადგილებისას, სამიზნე პოპულაციიდან ცხოველები ან მათი პროდუქტები აკმაყოფილებენ ცხოველთა ჯანმრთელობის მოთხოვნებს ქვეყანაში ამ ცხოველებისა და მათი პროდუქტების გადაადგილებისა და ქვეყანაში შემოსვლისთვის;

ბ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კონკრეტული კრიტერიუმები განსაზღვრულია ამ წესის 67-ე-71-ე მუხლებში.

მუხლი 67. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი სიით განსაზღვრული სახეობების არარსებობისას

1. კონკრეტული დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების არარსებობისას ქვეყნის ან ზონის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

ა) ამ წესის 66-ე მუხლის „ა.ა“ და „ა.ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ზოგადი კრიტერიუმების შესრულება შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 5 წლის განმავლობაში და დაავადების არ გამოვლენა;

ბ) აღნიშნულ დაავადებასთან დაკავშირებული სიით განსაზღვრული სახეობების არ არსებობა, როგორც შენახულ, ისე გარეული ცხოველების პოპულაციებში.

2. სააგენტოს უნდა ჰქონდეს დოკუმენტური მტკიცებულებები, რომლებიც ადასტურებს ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული კრიტერიუმების შესრულებას. დოკუმენტურმა მტკიცებულებამ უნდა დაადასტუროს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მდგრადობა, იმის გათვალისწინებით, რომ:

ა) შეფასებულია ქვეყნის ტერიტორიაზე ან მის ზონაში აღნიშნული სახეობების არსებობის ალბათობა და იგი მიჩნეულია უმნიშვნელოდ;

ბ) აღნიშნული სახეობების ცხოველების ქვეყნის ტერიტორიაზე ან მის ზონაში შემოყვანის ალბათობა შეფასებულია და მიჩნეულია უმნიშვნელოდ.

მუხლი 68. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი დაავადების აგენტის გადარჩენის შეუძლებლობის საფუძველზე

1. დაავადების გამომწვევი აგენტის გადარჩენის შეუძლებლობის საფუძველზე ქვეყანის ან ზონის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

ა) ამ წესის 66-ე მუხლის „ა.ა“ და „ა.ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ზოგადი კრიტერიუმების შესრულება შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 5 წლის განმავლობაში და დაავადების არ გამოვლენა;

ბ) დაავადების არასოდეს დაფიქსირება, ან თუ დაფიქსირდა, დადასტურებულია, რომ დაავადების გამომწვევმა აგენტმა ვერ შეძლო გადარჩენა;

გ) არანაკლებ ერთი კრიტიკული გარემო პარამეტრის ისეთი მნიშვნელობის მიღწევა, რომელიც შეუთავსებელია დაავადების აგენტის გადარჩენასთან;

დ) დაავადების აგენტის ამ პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტში მითითებული კრიტიკული გარემო პარამეტრის ზემოქმედების ქვეშ ყოფნა ისეთი დროის განმავლობაში, რომელიც საკმარისია მისი განადგურებისთვის.

2. სააგენტოს უნდა ჰქონდეს შემდეგი მტკიცებულებები ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული კრიტერიუმების შესრულების დასადასტურებლად:

ა) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული კრიტერიუმების შესრულებასთან დაკავშირებით — დოკუმენტური მტკიცებულებები;

ბ) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული კრიტერიუმების შესრულებასთან დაკავშირებით — სამეცნიერო მტკიცებულებები.

მუხლი 69. ხმელეთის ცხოველების დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი ხმელეთის ცხოველების სიით განსაზღვრული დაავადებების გადამტანების/ვექტორების გადარჩენის შეუძლებლობის საფუძველზე

1. სიით განსაზღვრული დაავადების გადამტანების/ვექტორების გადარჩენის შეუძლებლობის შემთხვევაში ქვეყნის ან ზონის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

ა) ამ წესის 66-ე მუხლის „ა.ა“ და „ა.ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული ზოგადი კრიტერიუმების შესრულება შესაბამისობის პერიოდის სულ მცირე 5 წლის განმავლობაში და დაავადების არ გამოვლენა;

ბ) დაავადების არ დაფიქსირება, ან, თუ დაფიქსირდა, დადასტურდა, რომ დაავადების გამომწვევი აგენტი არ არის გადაცემული/გადატანილი;

გ) დაავადების გამომწვევი აგენტის გადაცემა/გადატანის მთლიანად დამოკიდებულება სიით განსაზღვრული ვექტორების არსებობაზე და გადაცემის ბუნებრივი სხვა გზების არ არსებობა;

დ) სიით განსაზღვრული ვექტორების ბუნებრივად არ არსებობა ქვეყანაში ან მის ზონებში;

ე) წარსულში ან მომავალში სიით განსაზღვრული ვექტორების შემთხვევითი ან განზრახ შეყვანის ალბათობა;

ვ) არანაკლებ ერთი კრიტიკული გარემო პარამეტრის ისეთი მნიშვნელობის მიღწევა, რომელიც შეუთავსებელია სიით განსაზღვრული ვექტორების გადარჩენასთან;

ზ) სიით განსაზღვრული ვექტორების არსებობა ამ კრიტიკული გარემო პარამეტრის ზემოქმედების ქვეშ იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საკმარისია მისი განადგურებისთვის.

2. სააგენტო ვალდებულია ჰქონდეს შემდეგი მტკიცებულებები პირველი პუნქტით გათვალისწინებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების დასადასტურებლად:

ა) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებში მითითებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების თვალსაზრისით, დოკუმენტური მტკიცებულება;

ბ) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“-„ზ“ ქვეპუნქტებში მითითებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების თვალსაზრისით, სამეცნიერო მტკიცებულება.

3. თუ დაავადება გამოვლინდა, სააგენტო ვალდებულია ჰქონდეს დოკუმენტური მტკიცებულება, რომ ზედამხედველობამ 95%-იანი სანდოობით აჩვენა, რომ დაავადების გავრცელების მაჩვენებელი (პრევალენტობა) 1%-ზე დაბალი იყო.

მუხლი 70. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი ისტორიული და ზედამხედველობის მონაცემების საფუძველზე

1. ისტორიული და ზედამხედველობის მონაცემების საფუძველზე ქვეყნის ან მისი ზონის დაავადებებზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

ა) დაავადება არასდროს არ დაფიქსირებულა ქვეყანაში ან მის ზონაში ან ის აღმოფხვრილია ქვეყანაში ან მის ზონაში და არ დაფიქსირებულა სულ მცირე 25 წლის განმავლობაში;

ბ) დაავადება დაფიქსირებულია ბოლო 25 წლის განმავლობაში, ის აღმოფხვრილია ქვეყნიდან ან მისი ზონიდან და დაცულია ამ წესის 72-ე მუხლში მითითებული დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული მოთხოვნების საფუძველზე მთელი ტერიტორიისთვის ან მისი ზონისთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭებისას სააგენტოს განხორციელებული უნდა ჰქონდეს შემდეგი ზომები შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 10 წლის განმავლობაში:

ა) სიით განსაზღვრული სახეობების შენახული ცხოველების დაავადებათა ზედამხედველობა;

ბ) პრევენციის მიზნით დაავადების გამომწვევი აგენტის შემოჭრის კონტროლი;

გ) დაავადების საწინააღმდეგო ვაქცინაციის აკრძალვა, თუ ის არ შეესაბამება ამ წესის 72-ე მუხლში მითითებულ დაავადების სპეციფიკურ მოთხოვნებს;

დ) დაავადებათა ზედამხედველობა, რომელიც ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ დაავადება არ არის ქვეყანაში ან ზონაში სიით განსაზღვრული სახეობების გარეულ ცხოველებში.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გამონაკლისის სახით, დასაშვებია ამ წესის ამოქმედებიდან ორი წლის განმავლობაში, ქვეყანას ან ზონას მიენიჭოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი RABV ინფექციაზე, თუ კანონმდებლობის შესაბამისად შეტყობინებას დაქვემდებარებული დაავადება და, საჭიროების შემთხვევაში, მონიტორინგი განხორციელდა „ზოონოზისა და ზოონოზური აგენტის

მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 5 ივლისის N323 დადგენილებით დამტკიცებული „ზოონოზისა და ზოონოზური აგენტის მონიტორინგის წესის“ მე-4 მუხლის შესაბამისად და ბოლო ორი წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა შემთხვევა სიით განსაზღვრული ცხოველების სახეობებში;

მუხლი 71. აღმოფხვრის პროგრამის საფუძველზე დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი

აღმოფხვრის პროგრამაზე დაფუძნებული ქვეყნის ან ზონის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

- ა) სააგენტო ახორციელებს ამ წესის მე-12 ან 46-ე მუხლების შესაბამისად დამტკიცებულ აღმოფხვრის პროგრამას;
- ბ) სააგენტომ დაასრულა აღმოფხვრის პროგრამა და სამინისტროს წარუდგინა დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების შესახებ ინფორმაცია, რომელიც აჩვენებს, რომ დაცულია ამ წესის 72-ე მუხლში დადგენილი დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები.

მუხლი 72. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მისაღებად დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები

ქვეყნისთვის ან ზონისთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების მიზნით დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები მოცემულია:

- ა) ამ წესის დანართ N4-ის I ნაწილის მე-3 თავის პირველ მუხლში - *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციისგან თავისუფალი სტატუსისთვის მსხვილფეხა საქონელში და ამ წესის დანართ N4-ის I ნაწილის მე-4 თავის პირველ მუხლში - *Brucella*

abortus-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციისგან თავისუფალი სტატუსისთვის ცხვრებსა და თხეებში;

ბ) ამ წესის დანართ N4-ის II ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - MTBC-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

გ) ამ წესის დანართ N4-ის III ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - EBL-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

დ) ამ წესის დანართ N4-ის IV ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - IBR/IPV-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ე) ამ წესის დანართ N4-ის V ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - ADV-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ვ) ამ წესის დანართ N4-ის VI ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - BVD-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ზ) ამ წესის დანართ N5-ის I ნაწილის მე-2 თავის პირველ მუხლში - RABV-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

თ) ამ წესის დანართ N5-ის II ნაწილის მე-4 თავის პირველ მუხლში - BTV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ი) ამ წესის დანართ N5-ის III ნაწილის პირველ მუხლში - *Varroa* spp.-ით დაინვაზირებაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

კ) ამ წესის დანართ N5-ის IV ნაწილის პირველ მუხლში ნიუკასლის დაავადების (NDV) ვირუსით ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის, ვაქცინაციის გარეშე;

კ) ამ წესის დანართ N5-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-2 მუხლში - VHS-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ლ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-2 მუხლში - IHN-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

მ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - HPR-ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ნ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-3 თავის მე-2 მუხლში - *Marteilia refringens*-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ო) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-4 თავის მე-2 მუხლში - *Bonamia exitiosa*-ს ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

პ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-5 თავის მე-2 მუხლში - *Bonamia ostreae*-ს ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

რ) ამ წესის დანართ N6-ის II ნაწილის მე-6 თავის მე-2 მუხლში - WSSV-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის.

მუხლი 73. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტისთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმები

1. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველ კომპარტმენტს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი სააგენტომ შეიძლება მიანიჭოს მხოლოდ შემდეგი ზოგადი და სპეციფიკური კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში:

ა) ზოგადი კრიტერიუმებია:

ა.ა) ტერიტორიული მასშტაბი შეესაბამება ამ წესის 47-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტს;

ა.ბ) დაავადების ზედამხედველობა შეესაბამება ამ წესის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის, მე-4 და მე-6-მე-9 მუხლებით დადგენილ მოთხოვნებს;

ა.გ) ბიზნესოპერატორი იცავს „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ - საქართველოს მთავრობის დადგენილების მე-10 მუხლით განსაზღვრულ ბიოუსაფრთხოების ზომებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს;

ა.დ) დაავადებასთან დაკავშირებული დაავადების კონტროლის ზომების დაცვა ექვის ან დადასტურების შემთხვევაში;

ა.ე) საწარმო, რომელიც შედგება კომპარტმენტისგან, აღიარებულია;

ა.ვ) უზრუნველყოფილია სამიზნე პოპულაციის ცხოველების მიკვლევადობა;

ა.ზ) გადაადგილებისას, სამიზნე პოპულაციის ცხოველები ან მათი პროდუქტები აკმაყოფილებდა ცხოველთა ჯანმრთელობის მოთხოვნებს საქართველოში გადაადგილებისთვის ან ამ ცხოველებისა და მათი პროდუქტების საქართველოში შემოსასვლელად;

ბ) დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების სპეციფიური კრიტერიუმები განსაზღვრულია ამ წესის 74-ე-77-ე მუხლებით.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი შეიძლება მიენიჭოს კომპარტმენტს, რომლის ჯანმრთელობის სტატუსი:

ა) დამოუკიდებელია მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ჯანმრთელობის სტატუსისგან;

ბ) დამოკიდებულია მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ჯანმრთელობის სტატუსზე, მაგრამ სადაც არსებობს პირობები, რომლებიც ქმნის დაავადების ეფექტურ სპეციფიკურ გამიჯვნას კომპარტმენტსა და წყლის სხვა ცხოველების შესაძლო დაინფიცირებულ პოპულაციებს შორის.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული დამოკიდებული კომპარტმენტის შემთხვევაში, სააგენტო ვალდებულია:

ა) შეაფასოს სულ მცირე შემდეგი ეპიდემიოლოგიური ფაქტორები:

ა.ა) კომპარტმენტის თითოეული საწარმოს გეოგრაფიული მდებარეობა და წყალმომარაგების სახე;

ა.ბ) წყლის სისტემაში არსებული აკვაკულტურის სხვა საწარმოების ჯანმრთელობის სტატუსი;

ა.გ) ამ პუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული საწარმოების მდებარეობა და მათი დამორება დამოკიდებული კომპარტმენტიდან;

ა.დ) ამ პუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული საწარმოების წარმოების მოცულობა, ასევე მათი წარმოების მეთოდი და მათი ცხოველების წყარო;

ა.ე) წყლის სისტემაში სიით განსაზღვრული შესაბამისი სახეობების წყლის გარეული ცხოველების არსებობა, რიცხოვნება და მათი ჯანმრთელობის სტატუსი;

ა.ვ) დეტალები ამ პუნქტის „ა.ე“ ქვეპუნქტში მითითებული სახეობები სედენტარულია (მუდმივად ერთ ტერიტორიაზე მოხინაძრე) თუ მიგრირებადი;

ა.ზ) ამ პუნქტის „ა.ე“ ქვეპუნქტში მითითებული წყლის გარეული ცხოველების კომპარტმენტში შესვლის შესაძლებლობა;

ა.თ) კომპარტმენტში ზოგადი ბიოუსაფრთხოების ზომები;

ა.ი) წყლის სისტემის ზოგადი ჰიდროლოგიური პირობები;

ბ) აწარმოოს კომპარტმენტში არსებული ყველა საწარმოს კლასიფიცირება, როგორც მაღალი რისკის მქონე, ამ წესის დანართი N6-ის I ნაწილის პირველი თავის შესაბამისად;

გ) დააწესოს დაავადების შემოტანის თავიდან ასაცილებლად საჭირო ზომები.

4. ამ წესის 83-ე მუხლის შესაბამისად დამოკიდებული კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსს ანიჭებს სააგენტო და ინფორმაცია წარედგინება სამინისტროს, სააგენტოს მიერ ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული შეფასება და

დეტალური ინფორმაცია დაავადების კომპარტმენტში შეტანის თავიდან ასაცილებლად მიღებული ნებისმიერი ღონისძიების შესახებ.

5. სააგენტო დაუყოვნებლივ აცნობებს სამინისტროს ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული ეპიდემიოლოგიური ფაქტორების ნებისმიერი შემდგომი ცვლილებისა და მათი ზემოქმედების შესამცირებლად მიღებული ზომების შესახებ.

მუხლი 74. კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დადგენა სიით განსაზღვრული სახეობების არარსებობის საფუძველზე

1. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმები ამ დაავადებისთვის სიით განსაზღვრული სახეობების არარსებობისას შემდეგია:

ა) ამ წესის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ა“ და „ა.ბ“ ქვეპუნქტებში დადგენილი ზოგადი კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 5 წლის განმავლობაში და დაავადება არ არის გამოვლენილი;

ბ) შესაბამისი დაავადების სიით განსაზღვრული შესაბამისი სახეობები არ არსებობს შენახულ და გარეულ ცხოველთა პოპულაციებში.

2. სააგენტო ვალდებულია წარუდგინოს სამინისტროს დოკუმენტური მტკიცებულება ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების დასადასტურებლად. დოკუმენტური მტკიცებულება უნდა ადასტურებდეს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მდგრადობას იმის გათვალისწინებით, რომ:

ა) შეფასდა კომპარტმენტში სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების არსებობის ალბათობა და აღმოჩნდა უმნიშვნელო;

ბ) კომპარტმენტში სიით განსაზღვრული სახეობების ცხოველების შეყვანის ალბათობა აღმოჩნდა უმნიშვნელო.

მუხლი 75. კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დადგენა დაავადების გამომწვევი აგენტის გადარჩენის უუნარობის საფუძველზე

1. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმები დაავადების გამომწვევი აგენტის გადარჩენის უუნარობის გამო შემდეგია:

ა) ამ წესის 73 მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ა“ და „ა.ბ“ ქვეპუნქტებში დადგენილი ზოგადი კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 5 წლის განმავლობაში და დაავადება არ არის გამოვლენილი;

ბ) დაავადება არასდროს არ დაფიქსირებულა ან თუ დაფიქსირებულია, დადასტურებულია, რომ დაავადების გამომწვევი აგენტი არ გადარჩა;

გ) არანაკლებ ერთი კრიტიკული გარემო პარამეტრის ისეთი მნიშვნელობის მიღწევა, რომელიც შეუთავსებელია დაავადების გამომწვევი აგენტის გადარჩენასთან;

დ) დაავადების გამომწვევი აგენტი განადგურებისთვის ექვემდებარება ამ კრიტიკულ პარამეტრს საკმარისი დროის განმავლობაში.

2. სააგენტო ვალდებულია წარმოადგინოს შემდეგი მტკიცებულებები ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების დასადასტურებლად:

ა) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებში მითითებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების თვალსაზრისით, დოკუმენტური მტკიცებულება;

ბ) ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებში მითითებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების თვალსაზრისით, სამეცნიერო მტკიცებულება.

მუხლი 76. კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დადგენა ისტორიული და ზედამხედველობის მონაცემების საფუძველზე

1. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის, ისტორიული და ზედამხედველობის მონაცემების საფუძველზე, მინიჭების კრიტერიუმებია:

ა) დაავადება არასდროს არ დაფიქსირებულა კომპარტმენტში ან აღმოფხვრილია კომპარტმენტში და არ დაფიქსირებულა სულ მცირე 25 წლის განმავლობაში;

ბ) დაავადება დაფიქსირებულია ბოლო 25 წლის განმავლობაში, აღმოფხვრილია კომპარტმენტიდან და დაცულია ამ წესის 78-ე მუხლში მითითებული დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები.

2. კომპარტმენტისთვის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭება ხორციელდება ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული მოთხოვნების საფუძველზე და უნდა ჰქონდეს განხორციელებული შემდეგი ზომები შესაბამისობის პერიოდის არანაკლებ 10 წლის განმავლობაში:

ა) სიით განსაზღვრული სახეობების შენახულ ცხოველებზე დაავადების ზედამხედველობა;

ბ) პრევენციის მიზნით დაავადების გამომწვევი აგენტის შეყვანის კონტროლი;

გ) დაავადების საწინააღმდეგო ვაქცინაციის აკრძალვა, თუ ის არ შეესაბამება ამ წესის 78-ე მუხლში მითითებულ დაავადების სპეციფიკურ მოთხოვნებს;

დ) დაავადებათა ზედამხედველობა, რომელიც ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ დაავადება არ არსებობს კომპარტმენტის ფარგლებში სიით განსაზღვრული სახეობების გარეულ ცხოველებში.

მუხლი 77. კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დადგენა აღმოფხვრის პროგრამების საფუძველზე

აღმოფხვრის პროგრამების საფუძველზე აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების კრიტერიუმებია:

- ა) სააგენტოს მიერ ამ წესის 46-ე მუხლით განსაზღვრული აღმოფხვრის პროგრამის განახორციელება;
- ბ) სააგენტოს მიერ აღმოფხვრის პროგრამის დასრულება და სამინისტროსთვის საბოლოო ანგარიშის წარდგენა, რომელიც აჩვენებს, რომ დაცულია ამ წესის 78-ე მუხლში მითითებული დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები.

მუხლი 78. კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მისანიჭებლად დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები

აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველი კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების მიზნით დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნებია:

- ა) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-2 მუხლში - VHS-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;
- ბ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-2 მუხლში - IHN-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;
- გ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - HPR- ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;
- დ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-3 თავის მე-2 მუხლში - *Marteilia refringens* ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ე) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-4 თავის მე-2 მუხლში - *Bonamia exitiosa* ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ვ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-5 თავის მე-2 მუხლში - *Bonamia ostreae* ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ზ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-6 თავის მე-2 მუხლში - WSSV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის.

მუხლი 79. მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ჯანმრთელობის სტატუსისგან დამოუკიდებელი კომპარტმენტის სპეციფიკური მოთხოვნები

1. აკვაკულტურის ცხოველების შემნახველ კომპარტმენტში ამ წესის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის მინიჭების ზოგადი კრიტერიუმების გარდა, კომპარტმენტი, რომელიც შედგება ერთი ან მეტი ინდივიდუალური საწარმოსგან, სადაც კონკრეტული დაავადების ჯანმრთელობის სტატუსი დამოუკიდებელია მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ჯანმრთელობის სტატუსისგან, შეიძლება მიენიჭოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი, თუ ის შეესაბამება ამ მუხლის მე-2-მე-6 პუნქტებს.

2. დამოუკიდებელი კომპარტმენტი შეიძლება მოიცავდეს:

ა) ინდივიდუალურ საწარმოს, რომელიც ითვლება ერთ ეპიდემიოლოგიურ ერთეულად, რადგან მასზე გავლენას არ ახდენს მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ცხოველთა ჯანმრთელობის სტატუსი; ან

ბ) ერთზე მეტ საწარმოს, სადაც კომპარტმენტის თითოეული საწარმო აკმაყოფილებს ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში და მე-3-მე-6 პუნქტებში დადგენილ კრიტერიუმებს, მაგრამ საწარმოებს შორის ცხოველების ხშირი გადაადგილების გამო, ისინი განიხილება,

როგორც ერთიანი ეპიდემიოლოგიური ერთეული, იმ პირობით, რომ ყველა საწარმო იყენებს ბიოუსაფრთხოების საერთო სისტემას.

3. დამოუკიდებელი კომპარტმენტი წყლით უნდა მომარაგდეს:

ა) წყლის გამწმენდი ნაგებობის მეშვეობით, რომელიც აინაქტივირებს შესაბამის დაავადების აგენტს; ან

ბ) პირდაპირ ჭიდან, ჭაბურღილიდან ან ნაკადულიდან/წყაროდან.

4. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული წყალმომარაგება საწარმოს გარეთ არსებული წყაროდან მოდის, წყალი პირდაპირ საწარმოს უნდა მიეწოდოს ინფექციისგან დაცვის უზრუნველყოფის შესაბამისი საშუალებებით.

5. უნდა არსებობდეს ბუნებრივი ან ხელოვნური ბარიერები, რომლებიც ხელს შეუშლის წყლის ცხოველებს თითოეულ საწარმოში მიმდებარე ბუნებრივი წყლებიდან შესვლას კომპარტმენტში.

6. კომპარტმენტი, საჭიროების შემთხვევაში, დაცული უნდა იყოს დატბორვისა და მიმდებარე ბუნებრივი წყლებიდან წყლის ინფილტრაციისგან.

7. კომპარტმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს ამ წესის 78-ე მუხლში მითითებულ დაავადებასთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ მოთხოვნებს.

მუხლი 80. სპეციალური მოთხოვნები იმ კომპარტმენტისთვის, რომლებიც შედგება ცალკეული საწარმოებისგან, რომლებიც იწყებენ ან აღადგენენ აკვაკულტურასთან დაკავშირებულ საქმიანობას და სადაც კონკრეტული დაავადების ჯანმრთელობის სტატუსი დამოუკიდებელია მიმდებარე ბუნებრივი წყლების ჯანმრთელობის სტატუსისგან

1. ახალი საწარმო, რომელშიც უნდა დაიწყოს აკვაკულტურასთან დაკავშირებული საქმიანობა, ითვლება დაავადებაზე თავისუფალად, თუ:

ა) ის შეესაბამება ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტს და ამ წესის 79-ე მუხლის მე-3-მე-6 პუნქტებს;

ბ) ის იწყებს აკვაკულტურასთან დაკავშირებულ საქმიანობას დაავადებაზე თავისუფალი ქვეყნიდან, ზონიდან ან კომპარტმენტიდან ჩამოსული აკვაკულტურის ცხოველებით.

2. საწარმო, რომელიც შესვენების შემდეგ აღადგენს აკვაკულტურასთან დაკავშირებულ საქმიანობას და შეესაბამება ამ მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნებს, ითვლება დაავადებაზე თავისუფალად ამ წესის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული ზედამხედველობის გარეშე, იმ პირობით, რომ:

ა) საწარმოს ჯანმრთელობის ისტორია ცნობილია სააგენტოსთვის და საწარმოში არ არის დადასტურებული B ან C კატეგორიის დაავადება;

ბ) საწარმო დასუფთავდა, დაექვემდებარა დეზინფექციას და საჭიროების შემთხვევაში, სანაცის, რეპოპულაციამდე.

3. საწარმო, რომელიც B ან C კატეგორიის დაავადების დადასტურების შემდეგ განაახლებს თავის საქმიანობას, ითვლება დადასტურებულ დაავადებაზე თავისუფალად იმ პირობით, რომ:

ა) დასუფთავების, დეზინფექციისა და სანაციის შემდეგ დაავადებაზე თავისუფალი ქვეყნიდან, ზონიდან ან კომპარტმენტიდან საწარმოში რეპოპულაციას დაქვემდებარებული ცხოველების წარმომადგენლობითი (რეპრეზენტატიული) ნიმუში მოწმდება შესაბამის დაავადებაზე არა უადრეს 3 თვისა და არა უგვიანეს 12 თვისა მას შემდეგ, რაც ისინი იმყოფებოდნენ ისეთი პირობების, მათ შორის წყლის ტემპერატურის, ზემოქმედების ქვეშ, რომლებიც ხელს უწყობს დაავადების კლინიკურ გამოვლენას;

ბ) გამოიყენება ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის შესაბამის თავში მითითებული ნიმუშების აღებისა და დიაგნოსტიკური ტესტები და ნიმუშები აღებულია იმ ცხოველების რაოდენობიდან, რომლებიც უზრუნველყოფს შესაბამისი დაავადების გამოვლენას 95%-იანი სანდოობით, თუ სამიზნე პრევალენტობა 2%-ია;

გ) ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში აღწერილი ტესტირების შედეგები უარყოფითია.

თავი VIII

დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შენარჩუნება, შეჩერება და გაუქმება

მუხლი 81. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შესანარჩუნებლად ზედამხედველობისა და ბიოუსაფრთხოების ზომების სპეციფიკური კრიტერიუმები

1. ქვეყანას, მის ზონას ან კომპარტმენტს შეუძლიათ დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შენარჩუნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ „ცხოველთა ჯანმრთელობის წესის დამტკიცების შესახებ“ ~~საქართველოს მთავრობის დადგენილების~~ 33-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებში დადგენილ კრიტერიუმებთან ერთად:

ა) ტარდება სათანადო ზედამხედველობის ღონისძიებები დაავადების ადრეული გამოვლენისა და დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის დემონსტრირების უზრუნველსაყოფად;

ბ) დაცულია სააგენტოს მიერ განსაზღვრული რისკების საფუძველზე დადგენილი ბიოუსაფრთხოების ზომები დაავადების შემოტანა/შემოჭრის თავიდან ასაცილებლად;

გ) დაცულია ამ წესის 66-ე მუხლის „ა.ე“ „ა.ვ“ და „ა.ზ“ ქვეპუნქტებში ან ამ წესის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ე“, „ა.ვ“ და „ა.ზ“ ქვეპუნქტებში მითითებულ ოპერაციული (სამუშაო) წესები.

2. წყლის ცხოველების შემთხვევაში, როდესაც ქვეყანა მიიჩნევა სიით განსაზღვრულ ერთ ან მეტ დაავადებაზე თავისუფალ ქვეყნად, მას შეუძლია შეწყვიტოს ამ მუხლის

მე-3 პუნქტის „ლ“-„რ“ ქვეპუნქტებში მითითებული მიზნობრივი ზედამხედველობა და შეინარჩუნოს დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი იმ პირობით, რომ შეფასებულია შესაბამისი დაავადების შემოტანა/შემოჭრის რისკი და არსებობს შესაბამისი დაავადების კლინიკური გამოვლინებისთვის ხელსაყრელი პირობები. დაავადებაზე თავისუფალ ზონაში ან კომპარტმენტში, რომელიც არ არის მიჩნეული დაავადებაზე თავისუფალ ზონად ან კომპარტმენტად, ან ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც არ არსებობს შესაბამისი დაავადების კლინიკური გამოვლინებისთვის ხელსაყრელი პირობები, სამიზნე ზედამხედველობა უნდა გაგრძელდეს ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ლ“-„რ“ ქვეპუნქტებში მითითებული წესით.

3. დაავადების სპეციფიკური მოთხოვნები ზედამხედველობისა და ბიოუსაფრთხოების ზომების შესახებ მოცემულია:

ა) ამ წესის დანართ N4-ის I ნაწილის მე-3 თავის მე-2 მუხლში - მსხვილფეხა საქონლის შემთხვევაში *Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის, ან ცხვრისა და თხის შემთხვევაში - ამ წესის დანართ N4-ის I ნაწილის მე-4 თავის მე-2 მუხლში -*Brucella abortus*-ით, *B. melitensis*-ით და *B. suis*-ით ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ბ) ამ წესის დანართი N4-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - MTBC-ით ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

გ) ამ წესის დანართი N4-ის III ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - EBL-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

დ) ამ წესის დანართი N4-ის IV ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - IBR/IPV-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ე) ამ წესის დანართი N4-ის V ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - ADV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ვ) ამ წესის დანართი N4-ის VI ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - BVD-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ზ) ამ წესის დანართი N5-ის I ნაწილის მე-2 თავის მე-2 მუხლში - RABV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

თ) ამ წესის დანართი N5-ის II ნაწილის მე-4 თავის მე-2 მუხლში - BTV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ი) ამ წესის დანართი N5-ის III ნაწილის მე-2 მუხლში - *Varroa spp*-ით დაინვაზირებაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

კ) ამ წესის დანართი N5-ის IV ნაწილის მე-2 მუხლში - ნიუკასლის დაავადების ვირუსით ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის ვაქცინაციის გარეშე;

კ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში - VHS-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ლ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის პირველი თავის მე-4 მუხლში - IHN-ზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

მ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-2 თავის მე-4 მუხლში - HPR- ის არმქონე გენოტიპის ვირუსით გამოწვეული ISAV ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

ნ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-3 თავის მე-4 მუხლში - *Marteilia refringens*-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

პ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-4 თავის მე-4 მუხლში - *Bonamia exitiosa*-ს ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

პ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-5 თავის მე-4 მუხლში - *Bonamia ostreae*-ს ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის;

რ) ამ წესის დანართი N6-ის II ნაწილის მე-6 თავის მე-4 მუხლში - WSSV-ის ინფექციაზე თავისუფალი სტატუსისთვის.

მუხლი 82. დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შეჩერება, გაუქმება და აღდგენა

1. თუ დაავადება დადასტურდა და შესაბამისად, ქვეყნის, მისი ზონის ან კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შენარჩუნების პირობები არ არის დაკმაყოფილებული, სააგენტო:

- ა) დაუყოვნებლივ გამოიყენებს შესაბამის დაავადებათა კონტროლის ზომებს;
- ბ) ჩაატარებს სპეციფიკურ ზედამხედველობას აფეთქების მასშტაბის შესაფასებლად;
- გ) გასცემს ბრძანებას რისკის შემამცირებელი ნებისმიერ აუცილებელი ზომების გატარებაზე.

2. თუ დაავადება არ დადასტურდა, მაგრამ დაირღვა ქვეყნის, მისი ზონის ან კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის შენარჩუნების ერთ-ერთი პირობა, სააგენტო მიიღებს შესაბამის მაკორექტირებელ ზომებს და შეაფასებს ჯანმრთელობის სტატუსის შეცვლის რისკს.

3. სააგენტოს შეუძლია, საჭიროების შემთხვევაში, გარდამავალი ღონისძიების სახით, შეაჩეროს ქვეყნის, მისი ზონის ან კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი, დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის გაუქმების ნაცვლად. ამ შეჩერების დროს, სააგენტო:

- ა) მიიღებს ყველა საჭირო პრევენციულ, ზედამხედველობის და კონტროლის ზომას სიტუაციის სამართავად;
- ბ) დაუყოვნებლივ აცნობებს სამინისტროს და მიღებული ზომების შესახებ;

გ) რეგულარულად აცნობებს სამინისტროს სიტუაციის განვითარების, მისი პოზიციის შესახებ დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსის აღდგენის, მისი შეჩერების გაგრძელების ან გაუქმების შესახებ.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვის შემთხვევაში, სააგენტოს შეუძლია აღადგინოს ქვეყნის, მისი ზონის ან კომპარტმენტის დაავადებაზე თავისუფალი სტატუსი შეჩერების მოხსნით.